

SORIN MINGHIAT

Birou individual de arhitectură

CIF: 24829252

București, Sector 2, str. Avrig nr. 60 sc. 1 et. 9 ap. 72

„Mutarea/strămutarea monumentului GENERAL SKARIATIN – municipiul Sighișoara”

**Beneficiar: Primăria municipiului Sighișoara
545400 Sighișoara, Piața Muzeului nr. 7, Județul Mureș**

Faza: Studiu de Fezabilitate

Vol. I – piese scrise

INTRODUCERE

În partea de răsărit a Municipiului Sighișoara, de îndată ce ai intrat în oraș dinspre Albești, pe un deal la liziera unei păduri abia se mai vede sufocat printre niște case neterminate un monument întruchipând un leu care doarme întins peste un sarcofag frumos dăltuit în piatră.

O lotizare neinspirată, din anul 2003, a făcut ca monumentul, din strada Dumbravei („La Leu”), să rămână ascuns între noile construcții care, încălcând normele urbanistice, au ajuns foarte aproape de acesta, făcându-l greu de observat, agresându-l într-un mod nepermis.

Căzut nemeritat într-un deplorabil anonimat și neinclus pe nici o listă a recunoștinței (a *monumentelor istorice* sau a celor de *for public*), monumentul păstrează încă, săpat discret, numele autorului și anul edificării – *J. MEIXNER, 1852*.

Opera comemorează sacrificiul generalului de cavalerie **Grigori Jakovlevich Skariatîn**, un prinț rus căzut în 1849 în bătălia de la Sighișoara–Albești, la numai 41 de ani. Prințul comanda o parte din trupele țariste venite în sprijinul imperialilor austrieci care luptau împotriva „*rebelilor unguri*”, conduși de generalul polonez **Józef Zachariasz Bem**.

De la această minunată operă de artă numele locului a rămas „*La Leu*”, deși astăzi puțini mai știu unde se găsește ori ce semnifică „*Leul*” dormind spre de veci, acum aproape nevăzut și parcă surghiunit într-un viitor nemeritat.

De pe soclul statuii au fost furate toate decorațiunile din bronz: însemnele heraldice, basoreliefurile figurative și cele două inscripții – una în limba germană și cealaltă în limba rusă. Din fericire mai cunoaștem încă conținutul ambelor texte, care deși diferite oferă împreună informații legate de data morții și contextul în care generalul Skariatîn și-a dat viața luptând alături de trupele austriece pentru „*restaurarea legii*”. Mai mult, textul german confirmă și recunoaște principiul fundamental al *Sfintei Alianțe*, reprezentat aici prin sublinierea frăției de arme austro-ruse și a legăturii de prietenie dintre împăratul Franz Joseph al Austriei și țarul Nicolae I al Rusiei.

Textul în limba rusă:	Traducere
”Генераль Маіору Григорію Яковлєвич Скаріатіну Павшему пригорода Шесбурга 19\31 юля 1849 года, сражаясь за Восстановление законого Порядка, Воздвигнута памятник сей Офицерами семиградского Корпуса Австрийской Армии”	General Maior Grigori Jakovlevich Skariatin căzut în luptă la marginea Sighișoarei în 19/31 iulie 1849, luptând pentru restaurarea legii Acest monument a fost ridicat de Ofițerii Austrieci ai Corpului de Armată Transilvănean

Textul în limba germană:	Traducere
„Dankbarer Anerkennung des gemeinschaften Kampfes und Sieges der allirten Heere und des freundschaften Bindes der ehrbaren Kaiser von Österreich und Russland Franz Joseph der I und Nicolaus der I der k.k. siebenbürgische Armeekorps”	Confirmarea recunoașterii frăției Luptelor și victoriilor armatelor aliate a legăturii prietenești între onorabilii împărați ai Austriei și Rusiei Franz Joseph I și Nicolae I Corpul de Armată C(hesaro) C(răiesc) Transilvănean

Generalul Skariatina moare în dimineața zilei de 31 iulie 1849, răpus de un obuz inamic care îl rănește ucigător în timpul primelor șarje de artilerie. La un an de la moartea sa, pe 31 iulie 1850, feldmareșalul Johan von Sivkovich, comandantul regimentului cezaro-crăiesc de infanterie de linie 41 staționat în Sighișoara, organizează o slujbă de pomenire iar apoi, doi ani mai târziu, în 1852 însuși împăratul Franz Joseph pune piatra de temelie a monumentului comemorativ închinat prințului aliat.

În anul 1852, în timpul ultimei vizite imperiale întreprinse în Transilvania, Franz Joseph împreună cu înalta sa suită ajunge în Sighișoara în seara zilei de 30 iulie. A doua zi de dimineață, la ora 8 (aceeași oră la care murise bravul general rus) are loc ceremonia de întemeiere a monumentului.

În ”muzica tobelor, a trompetelor și a tuturor clopotelor din oraș”, acompaniate de bubuitul tunurilor, cu ajutorul unei mistri și a unui ciocan aurit, împăratul așează personal piatra de temelie, sub care îngroapă și o cutie cu documente omagiale. Festivitatea se încheie la ora 9:30 a.m. cu o defilare a trupelor crăiești pe câmpul de bătaie.

A fost și a rămas limpede că scopul acestei vizite împărătești la Sighișoara, a avut ca scop punerea pietrei de temelie a monumentului, un „*august*” semn de omagiu și recunoștință față de prințul-general Skariatina și armata țaristă.

Anul următor, pe 27 septembrie 1853, monumentul este dezvelit și sfințit de însuși Andrei Șaguna, mult-iubitul episcop ortodox al Ardealului.

Monumentul Skariatina (sau “*La Leu*”) se compune din două elemente distinctive: soclul neogotic și statuia figurativă.

Soclul este realizat dintr-un placaj de piatră sculptată, împărțit în câmpuri prin nervuri de factură gotică. Fețele laterale au câte trei panouri, fața frontală are un singur panou iar cea posterioară este subîmpărțită în două. Panourile de pe fețele laterale sunt inegale ca dimensiuni, cel central fiind mai lat decât cele marginale. Panourile centrale conțineau inscripțiile în limba rusă pe latura dinspre vest și cea în limba germană pe latura dinspre est. Panourile laterale încadrau statui și semne heraldice din bronz. Panoul frontal purta într-un singur câmp însemne militare. Cel din spate, bipartit, purta probabil cele două steme imperiale (rusească și austriacă). Soclul, placat cu piatră, are un miez realizat din zidărie din cărămidă groasă legată cu

mortar de var, devenită în timp friabilă datorită pătrunderii prin capilaritate a apei din sol și măcinată de fenomenul îngheț-dezgheț. Placajul soclului este realizat din piatră sculptată, poroasă și friabilă, modulată oarecum dezordonat în raport cu compoziția riguroasă a decorației nervurate.

Așa cum apare în gravurile de epocă de la sfârșitul secolului al XIX-lea și în cele două fotografii cunoscute de la începutul secolului XX, de jur împrejurul soclului exista o bază evazată în formă de trunchi de piramidă, formând un soi de trotuar înclinat spre exterior 10-15%, cu o lățime de aprox. 80 cm și placat cu dale de piatră.

Soclul statuii (cel care sugerează un sarcofag) este compus pe orizontală din trei registre: o bază cu muluri, o zonă mediană împărțită în câmpuri separate prin nervuri gotice, purtând inscripții, statui și elemente decorative din bronz și un registru superior format dintr-o cornișă proeminentă terminată cu un soi de acoperiș în patru ape, pe care este așezată statuia.

Statuia propriu-zisă reprezintă un leu așezat întins pe o bază masivă din piatră. Baza are o față verticală și o teșitură accentuată peste care este așezat un leu dormind, ale cărui extremități, labele din față și coada, depășesc cu puțin limitele teșiturii bazei.

Gravură de epocă de la sfârșitul secolului al XIX-lea

Gravură de epocă de la sfârșitul secolului al XIX-lea, vedere spre cetate

Fotografie începutul secolului XX

Demersuri pentru strămutarea monumentului, anterioare studiului de fezabilitate

În urma lotizării din anul 2003, de pe strada Dumbravei, amplasamentul monumentului a fost în totalitate compromis. Deși lotizarea a făcut obiectul unui proiect și s-a prevăzut „o mică zonă verde cu bănci și alei pietonale”, spațiul afectat pentru aceasta a fost mult prea redus (câte 3 m din axul monumentului până la limitele de proprietate, plus retragerile aferente ale construcțiilor pe lot), nici acestea nu au fost respectate de către proprietari. Astfel, vecinul dinspre est, își construiește casa pe limita proprietății, încălcând avizele de urbanism, ajungând la o distanță de aproximativ 1,75 m. Constatând acestea, o comisie de control a dispus mutarea amplasamentului construcției începute conform planului de situație anexat la autorizația de construire. Dispoziție care nu a fost dusă la îndeplinire niciodată. În aceste condiții amplasamentul monumentului ajunge să fie definitiv compromis. Construcțiile învecinate dominând și ascunzând vederii minunata statuie a lui Meixner (autorul operei de artă). Mai mult decât atât, monumentul trece neobservat în momentul alcătuirii Listei Monumentelor Istorice din România și omis încă odată la actualizarea acesteia în 2010. În această conjunctură, pentru salvarea și punerea în valoare a monumentului, Primăria Municipiului Sighișoara s-a adresat Exceleței Sale Alexander Churilin, ambasadorul de atunci al Federației Ruse la București, solicitându-i părerea privind mutarea, restaurarea și clasarea monumentului Skariatîn. Astfel în luna octombrie 2012, a avut loc o întâlnire, la Sighișoara, cu Andrey Lanchikov, șeful secției consulare, și Korshunov Dmitry, secretar II, reprezentanți ai Ambasadei Federației Ruse la București. Acestora li s-a prezentat istoricul monumentului și condițiile care au generat situația actuală, și li s-a propus o soluție care presupunea mutarea monumentului în zona protejată din parcul Andrei Șaguna, în vecinătatea cimitirului Eroilor Sovietici din Al Doilea Război Mondial (în apropierea locului unde fusese cândva bustul lui Ilarie Chendi). Propunerea viza, de asemenea, ridicarea unei stele comemorative pe fostul amplasament din strada Dumbravei (zisă și „La Leu”).

Astfel s-a conturat o strategie de abordare a demersului, având următoarele etape:

- Trimiterea din partea Municipiului Sighișoara către Excelența Sa Oleg S. Malginov, ambasadorul Federației Ruse la București, a unei adrese oficiale de înaintare, care să prezinte situația actuală și soluția propusă, precum și o documentație istorică care să cuprindă toate informațiile avute în legătură cu acest monument. În paralel partea rusă urma să înceapă și ea documentarea privind persoana prințului general Skariatin;
- Obținerea acordului din partea Federației Ruse și realizarea unui parteneriat bilateral. În acest scop s-a convenit întocmirea documentației și obținerea avizelor de către partea română și identificarea unor surse sau programe de finanțare de către partea rusă.
- Desfacerea monumentului și înlocuirea lui cu o stelă comemorativă, restaurarea monumentului, reamplasarea lui în zona protejată a Cimitirului Eroilor Sovietici din parcul Andrei Șaguna, aflat în vecinătatea Catedralei Ortodoxe „Sfânta Treime”.
- Clasarea monumentului și a stelei comemorative ca monumente de for public.

Răspunsul favorabil al Ambasadei ruse a venit în primăvara anului 2013, care printr-o scrisoare asigura Primăria Municipiului Sighișoara că partea rusă este de acord să participe în calitate de partener la procesul de restaurare, relocare și punere în valoare a monumentului descris anterior.

După încheierea acordurilor de principiu, a fost semnat, cu Biroul Individual de Proiectare Sorin Minghiat, contractul cu numărul 16646/16.07.2015, privind realizarea unui studiu de fezabilitate pentru “Mutarea/Strămutarea General Skariatin Sighișoara”.

Anexă documente corespondenta

- Adresa nr. 946/IX/2/ din 13.11.2012 către Excelența Sa Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse la București Oleg S. Malginov
- Conținutul adresei nr. 24.212/IX/2/ din 04.11.2013 către Excelența Sa Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse la București Oleg S. Malginov
- Adresa Ambasedei Austriei la București din 24.08.2014 catre primaria Municipiul Sighișoara
- Adresa Ambasedei Federației Ruse la București nr. 166 din 18.03.2013 catre primaria Municipiului Sighisoara
- Adresa Ambasedei Federației Ruse la București nr. 477/KO din 29.07.2014 către primaria Municipiului Sighișoara

MUNICIPIUL SIGHIȘOARA

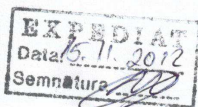
Primaria

Str. Muzeului nr.7 Sighișoara cod. 545400 jud. Mureș România

Tel. 40-265-771280 Fax: 40-265-771278

E-mail: primaria@sighisoara.org.ro Web: www.sighisoara.org.ro

Nr. 946/IX/2/
13 noiembrie 2012

Excelenței Sale

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotețiar al Federației Ruse la București Oleg S. Malginov

Excelența Voastră, Domnule Ambasador,

Obiectul scrisorii noastre, pe care v-o adresăm în numele municipiului și al Consiliului local Sighișoara, este soarta "Monumentului Skariatîn", la a cărei salvare credem că putem contribui împreună.

Excelență,

Pentru celebrarea frăției de arme austro-ruse, petrecută pe câmpurile de luptă din Transilvania anul 1849, precum și în amintirea generalului rus prinț Grigori Jakovlevich Skariatîn, căzut la datorie în bătălia de la Albești-Sighișoara (31 iulie 1849), la marginea orașului nostru s-a ridicat un monument comemorativ, a cărui piatră de temelie a fost pusă personal de către împăratul Franz Joseph (31 iulie 1852).

Din nefericire în ultimele decenii situația acestui monument, reprezentând un leu dormind peste un sarcofag din piatră, s-a degradat continuu: a fost vandalizat la începutul anilor '90, o construcție nouă a fost ridicată mult prea aproape de monument, iar din cauza unei regretabile omisiuni acesta a rămas afara Listei Monumentelor Istorice din România.

Față de această situație s-a luat în discuție un scenariu care să permită restaurarea monumentului, mutarea sa într-o zonă protejată, montarea pe locul fostului amplasament a unei stele comemorative, clasarea monumentului și a stelei comemorative ca monumente de for public.

În acest sens, la mijlocul lunii octombrie 2012, propunerile noastre au fost prezentate domnilor Andrey Lanchikov, șeful secției consulare, și Korshunov Dmitry, secretar II, reprezentanți ai Ambasadei Federației Ruse la București, care le-au considerat viabile și împreună cu care s-a și conturat, principal, o strategie de abordare în mai mulți pași.

Domnule Ambasador,

Având în vedere documentele anexate acestei scrisori, vă rugăm să exprimați poziția Excelenței Voastre față de proiectul propus, precum și eventuala disponibilitate de a colabora cu autoritățile locale sighișorene pentru îndeplinirea cu succes a acestuia.

Vă rog să primiți, Domnule Ambasador, Excelența Voastră, asigurarea întregii noastre stime

Primar
Ing. Ioan Dorin Dănesan

Secretar
Jr. Iulian Badea

Arhitect Șef
Ioan Velicu

Întocmit: Ioan F. Pascu
Consilier principal/Compartiment Patrimoniu UNESCO
Ex. 3.

ANEXE

1. Documentație istorică cuprinzând toate datele cunoscute de noi referitoare la activitatea militară a generalului prinț Skariatîn în timpul celor campanii ruse din 1849 în Transilvania; bătălia de la Albești și moartea generalului; vizita împăratului Franz Joseph la Sighișoara pentru întemeierea monumentului, descrierea acestuia și sfințirea lui de către episcopul ortodox al Transilvaniei, Andrei Șaguna.
2. Situația actuală a Monumentului Skariatîn și măsurile propuse
3. Documentar fotografic.

MUNICIPIUL SIGHIȘOARA

Primaria

Str. Muzeului nr.7 Sighișoara cod. 545400 jud.Mureș România
Tel. 40-265-771280 Fax: 40-265-771278
E-mail: primaria@sighisoara.org.ro Web: www.sighisoara.org.ro

Nr. 24.212/IX/2/
04 noiembrie 2013

Excelenței Sale

Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse la București

Oleg S. Malginov

Excelența Voastră, Domnule Ambasador,

Vă adresăm această scrisoare din dorința de a vă informa în legătură cu evoluția demersurilor referitoare la mutarea monumentului dedicat generalului țarist, prințul rus Grigori Jakovlevich Skariatin, căzut la datorie în 31 iulie 1849 la marginea orașului Sighișoara

Excelență,

Cu ocazia recentelor lucrări de restaurare executate la cimitirul eroilor sovietici din parcul Andrei Șaguna, a fost deja turnată și fundația din beton pentru noul amplasament al monumentului Skariatin.

De asemenea este în lucru partea de proiectare și autorizare, care va fi gata până la sfârșitul lunii aprilie 2014, pe cheltuiala municipiului Sighișoara. Reataurarea și mutarea propriu-zisă a monumentului este prevăzută a avea loc în cursul lunilor mai – iunie 2014, când va fi amenajat și spațiul verde.

După mutare și restaurare vom face toate demersurile necesare pentru clasarea monumentului Skariatin ca monument de for public și ridicarea pe fostul amplasament a unei stele comemorative.

Domnule Ambasador,

Dorim să vă mai informăm că am reușit să aflăm și conținutul textului în limba rusă aflat pe una din fețele monumentului. Astfel, conform unei note de mână existente în Arhiva Muzeului de istorie din Sighișoara pe fațada de est se afla textul german: „Dankbarer Anerkennung des gemeinschaften / Kampfes und Sieges der allirten Heere und des / freundschaften Binde der ehrbaren / Kaiser von Österreich und Russland / Franz Joseph der I und Nicolaus der I / der k.k. siebenbürgische Armeekorps”,

iar pe cea de vest cel rus: "Генералъ Майору / Григорію Яковл свич Скариатину /Павшему пригорода Шесбурга / 1931 юля 1849 года, сражаясь за / Восстановление / законаго / Порядка, Воздвигнута памятник / сей Офицерами семигратского / Корпуса Австрийской Армии"

Autorul monumentului a fost sculptorul austriac Johann Meixner (născut în 3 ianuarie 1819 la Rothfloß - Červený Potok, districtul Králupy din Boemia, Cehia - mort la 23 august 1872 în Gleichenberg - landul Styria, Austria). Acesta a studiat în 1841 la Academia de Arte Frumoase din Viena iar între 1847-1848 și 1854-1855 la Roma. De asemenea, între 1865-1868 a făcut parte din grupul de artiști care au ridicat "Künstlerhaus Wien", situată pe Karlsplatz în apropiere de Ringstrasse, lângă Musikverein. O parte dintre lucrările sale, care fac tranziția de la Clasicismul târziu la Istorism, pot fi găsite pe Wiener Ringstraße. În 1865 el a realizat pentru Sala generalilor din Muzeul de istorie militară (*Feldherrenhalle des Heeresgeschichtlichen Museums*) bustul în mărime naturală a lui Johann von Aldringen. Fântâna Danubius din Piața Albertina, o statuie a lui Maximilian I împăratul Mexicului, alta a marșalului Radetzky, a compozitorului Frantz Liszt sau a poetului Friedrich Schiller, toate în Viena, aparțin de asemenea lui J. Meixner.

Domnule Ambasador, Excelența Voastră

Cu speranța unei fructuoase colaborări și în viitor, vă rog să primiți, asigurarea întregii noastre stime

Primar
Ing. Ioan Dorin Dăneșan

Arhitect Șef
Ioan Velicu

Întocmit:
Consilier superior Ioan F. Pascu
Compartiment urbanism, disciplină în construcții și patrimoniu UNESCO
Ex. 3.

JUDEȚUL MUREȘ
MUNICIPIUL SIGHIȘOARA
Nr. 18091
Ziua 25 Luna 08 Anul 2014

639

Ambasada Austriei
București

GZ: Bukarest-ÖB/ALLG/0239/2014

IX
reg. discurti
bure

București, 24.08.2014

Ref: **Monumentul Skariatin din Sighișoara**

Stimate Domnle Consilier Local Adrian Burlacu!

Prin comunicatul unui jurnalist, Ambasada Austriei a fost atenționată asupra unui monument istoric austriac, ce se află în Sighișoara, într-o avansată stare de degradare.

Monumentul amintește de generalul rus Skariatin, care a căzut la 31 iulie 1849 în bătălia de la Sighișoara în contextul istoric al Revoluției de la 1848. În luptă, o armată revoluționară maghiară sub generalul Joseph Bem a fost înfrântă de trupele de intervenție rusești sub comanda supremă a generalului Alexander Lüders. În această bătălie au căzut printre alții poetul maghiar Sandor Petöfi, publicistul german Anton Kurz precum și generalul rus Grigori Yakovlevich Skariatin.

Monumentul în onoarea generalului Skariatin a fost donat de către Împăratul Franz Joseph, la scurtă perioadă de evenimentul menționat și ridicat de garnizoana din Sighișoara (probabil pe fostul câmp de luptă).

Din nefericire, locul actual a devenit neprielnic pentru monument, acesta fiind într-un real pericol. În acest sens, Secția Comercială a Ambasadei Austriei s-a angajat în obținerea unor soluții tehnice adecvate pentru a putea fi mutat. Firme abilitate în acest sens și-au arătat disponibilitatea de a desfășura această activitate pro bono.

În situația în care, primăria Sighișoara decide strămutarea monumentului, rog să fiu înștiințat. Ambasada Austriei își oferă disponibilitatea de a sprijini corespunzător acest demers.

Cu deosebită stimă,

Michael Schwarzingger

Dr. Michael Schwarzingger

Ambasador

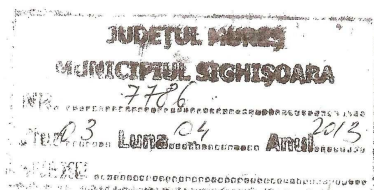
Ambasada Austriei

Str. Dumbrava Rosie 7, RO 020461 Bucuresti

Tel.: +4(0)21 201 56 24, Fax: +4(0)21 210 08 85

E-Mail: bukarest-ob@bmeia.gv.at

www.bmeia.gv.at/bukarest

280

Traducere neoficială

No 166
«18» martie 2013

Auce Fl + Valeriu J.
log primar si ofiteri
a ințelegerii

DOMNULUI IOAN DORIN DĂNEȘAN
PRIMARUL MUNICIPIULUI SIGHIȘOARA

Sch. 2013
R. R. Valeriu J. log m. s. m. v. a
seful al. t. g. n. de S. Primar J. J.

Pascu
log intocmire
act. prim. g. t. r. o. n. e
mutarii 9.04

Stimate Domnule Primar,

Vă mulțumim pentru scrisoarea Dumneavoastră din 13 noiembrie 2012 și îngrijorarea exprimată în această privind destinul monumentului ridicat în memoria generalului rus Grigori Skariatin în Sighișoara.

Conform unei înțelegeri realizate în cursul întâlnirii Dumneavoastră cu diplomați ai Ambasadei, care a avut loc toamnă trecută, partea rusă a efectuat un lucru mare referitor la căutarea informațiilor privind monumentul acesta în diferite arhivele din Rusia. Din documentele primite de către noi urmează că înființarea monumentului s-a efectuat în conformitatea cu inițiativa și fondurile financiare de către niște ofițeri din Corpul Transilvan în cadrul Armatei austriece cu bunăvoință din partea Împăratului Rus Nikolai Întâi și a Împăratului Austriac Franz Joseph.

În condiții actuale Ambasada n-are nici o bază juridică și nici un mandat pentru acordarea unei aprobări referitor la mutarea și efectuarea lucrărilor de restaurare ale monumentului. Privind legislația în vigoare această prerogativă aparține către autoritățile României.

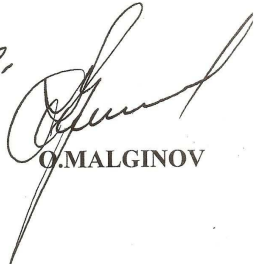
Totodată Ambasada și eu personal suntem îngrijorați serioși referitor la situația actuală a monumentului care se află într-o zonă de construcția intensivă, lăsându-se fără îngrijire și care se găsește în pericol de distrugere totală.

Luând în considerația susmenționatul, Ambasada își exprimă cointeresarea referitor la păstrarea monumentului ridicat în cinstea generalului viteaz rus și nu obiectează împotriva unei posibilități privind mutarea acestuia în conformitatea cu un scenariu indicat în scrisoarea Dumneavoastră, dacă această corespunde legislației române.

În afara de asta, Ambasada este gată de a participa în calitate de partener la un proces de executare a lucrărilor de renovare. Pentru acest scop am făcut o propunere într-o cerere bugetară pentru anul curent, conform căreia în curând se aștepte alocarea fondurilor financiare suplimentare.

Cu speranță la soluționarea favorabilă a problemei ridicate în scrisoarea Dumneavoastră cu eforturi comune Ambasada își exprimă disponibilitatea de a întreține și în viitor contactele cu autoritățile municipiului Sighișoara.

Vă rog, Domnule Primar, să primiți asigurările mele de înaltă considerație.

Cu stima,

O.MALGINOV

**ПОСОЛ
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
В РУМЫНИИ**

Румыния, Бухарест, ш.Киселев, 6
Тел. +4-021-222-31-71, Факс +4-021-222-94-50

№ 166
« 18 » марта 2013 года

**ГОСПОДИНУ ИОАНУ ДОРИНУ
ДЭНЕСАНУ
МЭРУ ГОРОДА СИГИШОАРА**

Уважаемый господин Мэр,

Благодарим Вас за письмо от 13 ноября 2012 г. и выраженную в нем обеспокоенность за судьбу возведенного в честь русского генерала Григория Скарятина памятника в г.Сигишоара.

В соответствии с договоренностью, достигнутой в ходе Вашей встречи с дипломатами Посольства осенью прошлого года, российской стороной была проведена большая работа по поиску сведений о данном монументе в разных архивах России. Согласно недавно полученным нами документам сооружение памятника было осуществлено по инициативе и на средства офицеров Трансильванского корпуса австрийской армии с соизволения российского императора Николая I и австрийского императора Франца Иосифа.

В нынешних условиях Посольство не имеет юридических оснований и полномочий давать разрешение на перенос памятника и ведение каких-либо работ по его восстановлению. Исходя из действующего законодательства, эта прерогатива принадлежит властям Румынии.

Вместе с тем Посольство и я лично серьезно обеспокоены текущим состоянием памятника, находящимся в зоне интенсивной застройки без надлежащего за ним ухода и оказавшимся под угрозой полного разрушения.

Принимая это во внимание, Посольство выражает свою заинтересованность в сохранении монумента, возведенного в честь храброго русского генерала, и не возражает против возможности его переноса в соответствии с указанным в Вашем письме планом, если это не противоречит румынскому законодательству.

Кроме того, Посольство готово выступить в качестве партнера в процессе проведения восстановительных работ. Для этих целей нами было внесено соответствующее предложение в бюджетную заявку на текущий год, согласно которой в ближайшее время ожидается выделение дополнительных финансовых средств.

В надежде на благоприятное разрешение совместными усилиями поднятой в Вашем письме проблемы Посольство выражает готовность и в дальнейшем поддерживать контакты с муниципальными властями г.Сигишоара.

Прошу Вас, господин Мэр, принять уверения в моем высоком уважении.

Ce stimă,

О.МАЛЬГИНОВ

IX
Kum.

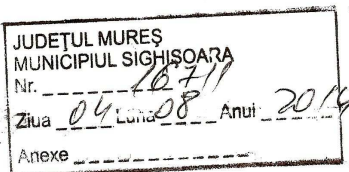
**ПОСОЛЬСТВО
РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
В РУМЫНИИ**

Sos. Kiseleff nr. 6, sector 1,
București, 011341, România
Tel. +4-021-222-31-71, Fax +4-021-222-94-50
E-mail: ambasadarusiei@mail.ru
<http://romania.mid.ru>

29.07.2014г. № 477/ко

Экз. № 1

Господину Иоану Дорину
ДЭНЕСАНУ
Мэру города Сигишоара

Уважаемый господин Мэр,

Возвращаясь к Вашему письму № 24.212/IX/2/ от 4 ноября 2013 г. в продолжение обозначенной властями г.Сигишоара инициативы (письмо №946/IX/2/ от 13 ноября 2012 г.) относительно переноса и восстановления возведенного в честь русского генерала Г.Скарятина памятника, позвольте обратить Ваше внимание на следующие моменты.

Несмотря на указанные Вами в вышеупомянутом документе планы и сроки, а также предварительные договоренности российских дипломатов с представителями мэрии, до настоящего момента Посольство не было проинформировано о готовности проектной документации и начале работ по переносу памятника.

Со своей стороны Посольство предприняло конкретные действия по изысканию денежных фондов на финансирование проекта, был проведен тендер на соискание подрядчика восстановительных работ, который, кстати, дал согласие в случае необходимости осуществить перенос монумента за свой счет. Кроме того, на средства Посольства в определенном мэрией месте был подготовлен фундамент под установку памятника.

Вместе с тем в соответствии с запросом Посольства Национальное бюро по почитанию памяти героев проинформировало нас о том, что в данном конкретном случае разрешение на проведение восстановительных работ выдается непосредственно муниципальными властями, в подчинении которых находится территория с расположенным на ней памятником.

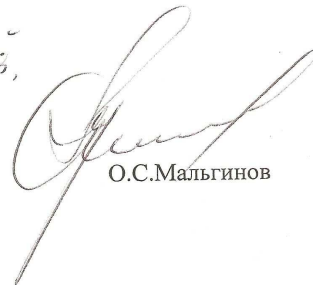
При этом хотелось бы особо отметить, что уже выделенные денежные средства на ремонт монумента необходимо освоить в текущем году. В противном случае в соответствии с требованиями они будут возвращены в госбюджет, и в дальнейшем Посольство не сможет участвовать в финансировании данного проекта.

Выражаю надежду, что общими усилиями при Вашей поддержке нам удастся воплотить в жизнь предложенную мэрией г.Сигишоара инициативу на благо сохранения единой исторической памяти. Тем более, как следует из поступающих в Посольство сигналов, за ее реализацией пристально следит вся городская общественность.

Прошу Вас, господин Мэр, принять уверения в моем высоком уважении и рассчитываю на благоприятное разрешение данного вопроса в ближайшей перспективе.

С уважением,

Посол

О.С.Мальгинов

JUDEȚUL MUREȘ
MUNICIPIUL SIGHIȘOARA
Nr. _____
Ziua _____ Luna _____ Anul _____
Anexe _____

Traducere neoficială

Domnului Ioan Dorin DĂNEȘAN
Primarul Municipiului Sighișoara

Stimate Domnule Primar,

Referitoare la scrisoarea Dumneavoastră № 24.212/IX/2/ din 4 noiembrie 2013 în cursul inițiativei propuse de către autoritățile Municipiului Sighișoara (scrisoarea №946/IX/2 din 13 noiembrie 2012) privind mutarea și restaurarea monumentului ridicat în memoria generalului rus Grigori Skariatin îmi permiteți să atragă atenția Dumneavoastră asupra următoarele momente.

În ciuda agendei și termenului stabilite Dumneavoastră în documentul susmenționat și în pofida înțelegerilor prealabile convenite între diplomații ruși și reprezentanții Primăriei la momentul de față Ambasada n-a fost informată privind realizarea actelor de proiectare și începerea lucrărilor de mutare a monumentului.

Din partea sa Ambasada s-apucat acțiunile concrete privind procurarea mijloacelor bănești pentru finanțarea proiectului, a fost organizată o licitație de căutarea unui antreprenor pentru executarea lucrărilor de restaurare, care deja și-a dat consimțământul de a efectua la nevoie mutarea monumentului pe contul propriu. Afara de asta Ambasada a finanțat un proiect de ridicare unui fundament pentru monument pe locul determinat de către Primăria.

Totodată conform solicitării Ambasadei Oficiului Național pentru Cultul Eroilor ne-a adus la cunoștință că în cazul concret aprobarea pentru executarea lucrărilor de restaurare se emite direct de către autoritățile locale căruia aparține terenul pe care monumentul este situat.

Aș dori să menționez în mod deosebit că mijloacele bănești alocate pentru restaurarea monumentului va trebui să absoarbă în cursul anului curent. În caz contrar în conformitate cu prevederile în vigoare fondurile aceste vor fi trimise înapoi la bugetul de stat, iar Ambasada nu va putea în viitor să participe la finanțarea acestui proiect.

Îmi exprim speranța că cu eforturile comune și cu sprijinul Dumneavoastră noi reușim să transpunem în viață inițiativa propusă de către Primaria Municipiului Sighișoara spre binele păstrării memoriei istorice unice. Cu atât mai mult, că rezultă din semnalurile primite de către Ambasada, toată populația orășenească urmărește realizarea acestui proiect.

Vă rog, Domnule Primar, să primiți asigurările mele de înaltă considerație. Să contez la soluționarea favorabilă problemei menționate în perspectiva cea mai apropiată.

Ambasador

Cu stima

O.S. Malginov

„Mutarea/strămutarea monumentului GENERAL SKARIATIN – municipiul Sighișoara”

**Amplasament: Strada Dumbravei f. nr. („La Leu”),
municipiul Sighișoara, județul Mureș**

**Denumirea obiectivului de investiții: „Mutarea/strămutarea
monumentului GENERAL SKARIATIN –
municipiul Sighișoara”**

**Amplasament actual: 545400 Sighișoara, strada Dumbravei f.nr.
 („La Leu”), județul Mureș**

**Amplasament propus: 545400 Sighișoara, parc Andrei Șaguna
f.nr. (între străzile Gării și Nicolae Titulescu)**

**Beneficiar: Primăria municipiului Sighișoara
545400 Sighișoara, Piața Muzeului nr. 7, județul
Mureș**

**Elaborator: Sorin Minghiat Birou individual de arhitectură
București, sector 2, str. Avrig nr. 60 bloc O18,
sc. 1 et. 9 ap. 72
C.I.F. – 24829252
tel. 0722 318842
e-mail: sorin.minghiat@gmail.com**

Faza de proiectare: Studiu de Fezabilitate

Aprilie 2016

BORDEROU

PIESE SCRISE:

- Pagina de titlu
- Colectivul de elaborare
- Extras de carte funciară
- Introducere
- Demersurile întreprinse anterior pentru restaurarea și mutarea monumentului Skariatîn și corespondența dintre Primăria municipiului Sighișoara și ambasadele Federației Ruse și Austriei la București
- Memoriu S.F.
- Anexe:
 - Devizul general și deviz pe obiect (3 variante)
 - Studiu de amplasament
 - Studiu istoric
 - Descriere, stare de conservare și degradare

PIESE DESENATE

A/0 Plan încadrare în zonă amplasament existent	sc. 1:5000
A/1 Plan de situație amplasament existent	sc. 1:200
A/1' Plan situația existentă (lotizare)	sc. 1:500
A/2 Relevu de degradări – vedere de sus	sc. 1:20
A/3 Relevu de degradări – vedere vest	sc. 1:20
A/4 Relevu de degradări – vederi nord și sud	sc. 1:20
A/5 Relevu de degradări – vedere est	sc. 1:20
A/6 Plan încadrare în zonă – amplasament propus	sc. 1:5000
A/7 Amplasamentul propus în raport cu cadrul natural și construit	sc. 1:

A/8 Plan situație propunere	sc. 1:200
A/9 Reconstituire vedere de sus	sc. 1:20
A/10 Reconstituire vedere nord	sc. 1:20
A/11 Reconstituire vederi est și vest	sc. 1:20
A/12 Reconstituire vedere sud	sc. 1:20
A/13 Propunere relocalizare și detaliu tehnic	sc. 1:50, 1:20
A/14 Propunere amplasare stelă comemorativă	sc. 1:200
A/15 Propunere stelă comemorativă	sc. 1:20
A/16 Încadrare în contextul urban (amplasament propus	sc. 1:1000

COLECTIV DE ELABORARE:

- Şef proiect:** dr. arh. **SORIN MINGHIAT**
specialist restaurare atestat MCC
- Relevu:** stud. arh. **Alexandru G. Petrişor**
stud. topograf: **Mihai Pascu**
- Relevu degradări:** dr. arh. **Sorin Minghiat**
arh. **Liviu Vişan**
- Consultant componente artistice:** artist plastic **Alexandru Siminic**
specialist restaurare (piatră / metal)
atestat MCC
- Documentaţie tehnico-economică:** sing. **Dumitru Aurelian Senculeţ**
specialist monumente istorice
atestat MCC
- Studiu istoric:** dr. arh. **Sorin Minghiat**
specialist restaurare atestat MCC

„Mutarea/strămutarea monumentului GENERAL SKARIATIN – municipiul Sighișoara”

**Amplasament actual: 545400 Sighișoara, strada Dumbravei f.nr.
("La Leu"), județul Mureș**

**Amplasament propus: 545400 Sighișoara, parc Andrei Șaguna
f.nr. (între străzile Gării și Nicolae Titulescu)**

(1) DATE GENERALE

- 1. Denumirea obiectivului de investiții:* „Mutarea/strămutarea monumentului GENERAL SKARIATIN – municipiul Sighișoara”
- 2. Amplasamentul actual:* județul Mureș, municipiul Sighișoara, str. Dumbravei f.nr. ("La Leu"); este situat în zona estică a municipiului; *Amplasamentul propus:* Parcul Andrei Șaguna f. nr. (între străzile Gării și Nicolae Titulescu).
- 3. Titularul investiției:* Primăria municipiului Sighișoara, județul Mureș
- 4. Beneficiarul investiției:* Primăria municipiului Sighișoara, județul Mureș.
- 5. Elaboratorul studiului:* Sorin Minghiat Birou individual de arhitectură, C.I.F. – 24829252, tel. 0722 318842, e-mail: sorin.minghiat@gmail.com

(2) INFORMAȚII GENERALE PRIVIND PROIECTUL

- 1. Situația actuală și informații despre entitatea responsabilă cu implementarea proiectului*

În urma lotizării din anul 2003, de pe strada Dumbravei, amplasamentul monumentului a fost în totalitate compromis. Deși lotizarea a făcut obiectul unui proiect și s-a prevăzut „o mică zonă verde cu bănci și alei pietonale”, spațiul afectat pentru aceasta a fost mult prea redus (câte 3 m din axul monumentului până la limitele de proprietate, plus retragerile

aferente ale construcțiilor pe lot), nici acestea nu au fost respectate de către proprietari. Astfel, vecinul dinspre est, își construiește casa pe limita proprietății, încălcând avizele de urbanism, ajungând la o distanță de aproximativ 1,75 m. Constatând acestea, o comisie de control a dispus mutarea amplasamentului construcției începute conform planului de situație anexat la autorizația de construire. Dispoziție care nu a fost dusă la îndeplinire niciodată. În aceste condiții amplasamentul monumentului ajunge să fie definitiv compromis. Construcțiile învecinate dominând și ascunzând vederii minunata statuie a lui Meixner (autorul operei de artă). Mai mult decât atât, monumentul trece neobservat în momentul alcătuirii Listei Monumentelor Istorice din România și omis încă odată la actualizarea acesteia în 2010. În această conjunctură, pentru salvarea și punerea în valoare a monumentului, Primăria Municipiului Sighișoara s-a adresat Exceleței Sale Alexander Churilin, ambasadorul de atunci al Federației Ruse la București, solicitându-i părerea privind mutarea, restaurarea și clasarea monumentului Skariatin. Astfel în luna octombrie 2012, a avut loc o întâlnire, la Sighișoara, cu Andrey Lanchikov, șeful secției consulare, și Korshunov Dmitry, secretar II, reprezentanți ai Ambasadei Federației Ruse la București. Acestora li s-a prezentat istoricul monumentului și condițiile care au generat situația actuală, și li s-a propus o soluție care presupunea mutarea monumentului în zona protejată din parcul Andrei Șaguna, în vecinătatea cimitirului Eroilor Sovietici din Al Doilea Război Mondial (în apropierea soclului unde fusese cândva bustul lui Ilarie Chendi, care poate fi reamplasat pe locul inițial). Propunerea viza, de asemenea, ridicarea unei stele comemorative pe fostul amplasament din strada Dumbravei (zisă și „La Leu”).

Astfel s-a conturat o strategie de abordare a demersului, având următoarele etape:

- Trimiterea din partea Municipiului Sighișoara către Excelența Sa Oleg S. Malginov, ambasadorul Federației Ruse la București, a unei adrese oficiale de înaintare, care să prezinte situația actuală și soluția propusă, precum și o documentație istorică care să cuprindă toate informațiile avute în legătură cu acest monument. În paralel partea rusă urma să înceapă și ea documentarea privind persoana prințului general Skariatin;
- Obținerea acordului din partea Federației Ruse și realizarea unui parteneriat bilateral. În acest scop s-a convenit întocmirea documentației și obținerea avizelor de către partea română și

identificarea unor surse sau programe de finanțare de către partea rusă.

- Desfacerea monumentului și înlocuirea lui cu o stelă comemorativă, restaurarea monumentului, reamplasarea lui în zona protejată a Cimitirului Eroilor Sovietici din parcul Andrei Șaguna, aflat în vecinătatea Catedralei Ortodoxe „Sfânta Treime”.
- Clasarea monumentului și a stelei comemorative ca monumente de for public.

Răspunsul favorabil al Ambasadei ruse a venit în primăvara anului 2013, care printr-o scrisoare asigura Primăria Municipiului Sighișoara că partea rusă este de acord să participe în calitate de partener la procesul de restaurare, relocare și punere în valoare a monumentului descris anterior.

După încheierea acordurilor de principiu, a fost semnat, cu Biroul Individual de Proiectare Sorin Minghiat, contractul cu numărul 16646/16.07.2015, privind realizarea unui studiu de fezabilitate pentru “Mutarea/Strămutarea General Skariatîn Sighișoara”.

În concluzie, **investiția este oportună și necesară datorită impactului cultural major asupra comunității locale și a vizitatorilor orașului.**

În plus ea este obligatorie pentru salvarea și preîntâmpinarea dispariției unui monument semnificativ pentru istoria comună a locuitorilor din Transilvania în contextul revoluției de la 1848-1849.

2.) Descrierea investiției

a) Situația actuală, necesitatea și oportunitatea promovării investiției;

Obiectivul strămutării constă în relocarea monumentului din str. Dumbravei (cunoscută și sub numele „La Leu”) în **zona protejată** a parcului Andrei Șaguna (cunoscut și sub numele de Cimitirul Eroilor Sovietici), zonă aflată în proprietatea publică a municipiului Sighișoara.

Noul amplasament al monumentului de for public trebuie să se realizeze ținând cont de următoarele criterii:

- Vizibilitate și percepție
- Accesibilitate pentru vizitatori
- Semnificație și punerea în valoare din punct de vedere artistic și istoric
- Respectul față de istoria comună a cetățenilor din Municipiul Sighișoara
- Respectul față de opera de artă din partea comunității

Salvarea monumentului se poate face numai prin mutarea lui într-un spațiu urban vizibil – ușor de perceput, vizitabil și sigur pentru păstrarea și perpetuarea operei de artă.

Locul în care a fost edificat inițial monumentul trebuie marcat printr-o stelă comemorativă care să conțină următoarele informații:

- Evenimentul istoric de care este legată edificarea monumentului; Revoluția din Transilvania din anii 1848 – 1849.
- Personajul istoric căruia îi este dedicat monumentul.
- Cui aparține inițiativa ridicării monumentului dedicat Prințului General Skariatîn.
- Autorul operei de artă (sculptorul J. Meixner).
- Locul relocării și data strămutării lui.
- Cui aparține inițiativa relocării și care sunt finanțatorii investiției relocării, restaurării și punerii lui în valoare.

Motivele relocării sunt următoarele:

- Spolierea, vandalizarea și degradarea fizico-biologică.
- Încălcarea normelor privind construirea clădirilor învecinate, care au condus la compromiterea definitivă a amplasamentului actual.
- Lipsa posibilităților de supraveghere și de asigurare a securității monumentului pe amplasamentul actual
- Lipsa condițiilor de vizibilitate și dificultatea vizitării lui datorită faptului că nu sunt amenajate căile de acces.

Descrierea noului amplasament și poziției în contextul urban:

Zona verde din care face parte parcul Andrei Șaguna (cunoscut ca cimitirul Ostașilor Sovietici) este percepută unitar ca un spațiu plantat, alternând vegetația joasă cu o vegetație arborescentă înaltă. Ea se întinde de-a lungul străzii Andrei Șaguna de lângă Maternitate, până în zona clădirilor în care funcționează Electrica Sighișoara. Monumentul urmează să ocupe o poziție mediană în acest spațiu verde, adiacentă străzii Nicolae Titulescu.

Amplasarea lui trebuie să permită o percepție de ansamblu frontală din strada Nicolae Titulescu, și din lateral de pe cele două alei ale parcului.

Amplasarea în raport cu vegetația înaltă, populată de stoluri de păsări, ale căror excremente acide periclitează starea sa de conservare din punct de vedere fizico-chimic.

Amplasarea monumentului astfel încât să nu se sacrifice vegetația arboricolă existentă.

Semnificația orientării lui către Răsărit deoarece Leul ar trebui să privească înspre Țara Mamă a Generalului Prinț, „Maica Rusia”, și în același timp spre câmpia Albeștiului, locul în care și-a pierdut viața Generalul Skariatin, ambele situate la Răsărit față de amplasamentul propus.

Strategia de executare a lucrărilor de strămutare

- Demontarea elementelor din care este constituit monumentul: statuia leului, cornișa soclului, placajele fețelor soclului, baza decorativă a acestuia.
- Transportul și depozitarea îngrijită, într-un spațiu sigur, până la începerea acțiunii de restaurare ale elementelor sculptate din piatră.
- În locul destinat strămutării se va executa fundația din beton și miezul noului soclu de cărămidă, pentru montarea placajului de piatră.
- Restaurarea într-un atelier (laborator) a elementelor din piatră sculptată:

- Curățarea și îndepărtarea murdăriei acumulată în timp pe suprafața pietrei;
- Îndepărtarea coloniilor de mușchi și licheni așezate pe suprafața elementelor din piatră, la baza monumentului, cu precădere pe fața nordică;
- Tratarea antibacteriană a tuturor elementelor din piatră;
- Completarea zonelor lacunare, a ciobiturilor și escoriațiilor de pe suprafața pietrei, prin implanturi, completări și chituirii;
- Refacerea elementelor decorative, heraldice și inscripții, turnate în bronz după urmele rămase în substanța originală a monumentului, documente grafice, descrieri și fotografii de epocă.
- Elementele noi se vor realiza după măturii grafice (fotografii și gravuri) și măturii materiale, din inscripțiile în limbile rusă și germană, păstrându-se fragmente care permit reconstituirea dimensiunilor și caracterelor literelor inscripțiilor, al căror conținut se cunoaște în totalitate; literele mari au 5 cm înălțime și literele mici 3 cm.

Textul în limba rusă:

**”Генераль Маюру
Григорю Яковлевич Скарятину
Павшему пригорода Шесбурга
19\31 юля 1849 года, сражаясь за
Восстановление закононого
Порядка, Воздвигнута памятник
сей Офицерами семиградского
Корпуса Австрийской Армии”**

General Maior
Grigori Jakovlevich Skariatin
căzut în luptă la marginea Sighișoarei
în 19/31 iulie 1849, luptând pentru
restaurarea legii
Acest monument a fost ridicat de Ofițerii Austrieci
ai Corpului de Armată Transilvănean

Textul în limba germană:

**„Dankbarer Anerkennung des gemeinsamen
Kampfes und Sieges der allierten Heere und des
freundschaften Binde der ehrbaren
Kaiser von Österreich und Russland
Franz Joseph der I und Nicolaus der I
der k.k. siebenbürgische Armeekorps”**

Confirmarea recunoașterii frăției
Luptelor și victoriilor armatelor aliate
a legăturii prietenești între onorabili
împărați ai Austriei și Rusiei
Franz Joseph I și Nicolae I
Corpul de Armată C(hesaro) C(răiesc) Transilvănean

În afară de aceste inscripții, soclul monumentului era decorat cu elemente florale turnate în bronz, ocupând câmpurile triumfiulare dintre ramele panourilor și arcaturile trilobate, care formau fețele laterale ale soclului; acestea se pot reconstitui după fotografii și gravuri.

Alte decorații turnate în bronz, sunt cele două steme imperiale montate pe fațada posterioară a soclului, singura care este bipartită; acestea se pot reconstitui cunoscându-se stemele celor două imperii din anii Revoluției de la 1848.

O altă categorie de elemente decorative, heraldice, militare și figurative, însemne de armă și statui de îngeri, care orna soclul monumentului, sunt mai greu de reconstituit.

Pe panoul frontal al soclului monumentului restaurat se va amplasa o placă din piatră sculptată, vizibilă din zona de acces, prezentând date referitoare la semnificația și istoricul monumentului. Ea va conține următoarele informații, în limba română, referitoare la:

- Semnificația monumentului;
- Contextul istoric și evenimentul căruia îi este dedicat;
- Personajul istoric comemorat;
- Inițiativa edificării lui;
- Anul edificării, etape de construcție și dezvelire;

- Autorul operei de artă;
- Locul în care a fost amplasat inițial și de unde a fost strămutat;
- Semnificația sa cultural-istorică.

Pe amplasamentul inițial "La Leu" se va amplasa o stelă comemorativă executată din similipiatră sau placaj de piatră sculptată. Aceasta va avea aceeași formă și dimensiuni ca ale panoului frontal al soclului statuii originale, și va conține informații istorice despre monument, data și locul strămutării originalului. Stela va avea în față un trotuar din piatră și câteva trepte de acces, între nivelul străzii Dumbravei și platforma stelei, aflată la o cotă cu aproximativ 80 cm mai sus față de stradă. Realizarea stelei comemorative poate începe imediat după desfacerea monumentului sau se poate realiza oricând în paralel cu lucrările de restaurare, până la terminarea lucrărilor de strămutare.

Împrejurul monumentului, pe noul amplasament, se va realiza un trotuar cu lățime de 1,5 m și, în fața lui, o platformă de 2,5 m lățime accesibilă de pe trotuarul străzii. Amenajarea din jurul monumentului se va realiza cu piatră cubică, după remontarea și chituirea elementelor sculptate originale ale soclului.

Elementelor din piatră sculptată, restaurate și tratate prin impermeabilizare cu substanțe speciale pentru restaurarea pietrei, se vor monta în ordine inversă desfacerii lor.

Montarea elementelor decorative turnate în bronz, fixate în paramentul de piatră, se va face utilizând găurile originare de pe suprafața placajului de piatră, fără a se practica altele noi; îmbinările plăcilor se vor chitui.

Se recomandă realizarea unei instalații de iluminat arhitectural și a unui sistem de pază și supraveghere video pe timp de noapte.

După terminarea reastaurării, se recomandă să se întreprindă demersurile necesare pentru clasarea statuii ca monument de artă și monument de for public, precum și clasarea stelei comemorative ca monument de for public.

b) scenariile tehnico-economice prin care obiectivele proiectului de investiții pot fi atinse; scenarii propuse (minimum două), scenariul recomandat de către elaborator, avantajele scenariului recomandat.

Cele trei scenarii propuse privind mutarea și restaurarea monumentului Skariatina, diferă prin complexitatea elementelor decorative care completează și împodobesc soclul statuii și care se pot reconstitui după informațiile grafice și materiale (fragmente de inscripții) de care dispunem.

Scenariul nr. 1 – Demontarea, curățarea, remontarea elementelor statuii și soclului monumentului așa cum este în prezent, completându-se lacunele și chituindu-se îmbinările și casetele apărute în urma spolierii elementelor decorative și inscripțiilor din bronz, prin reconstituirea suprafețelor și elementelor decorative din piatră așa cum au fost în momentul edificării. Pe panoul frontal se va monta o placă din piatră gravată, în limba română, conținând informații despre semnificația și istoricul monumentului. De jur împrejurul monumentului se va realiza un trotuar lat pentru vizitare pavat cu piatră cubică pe un suport din beton. Acest scenariu include și realizarea unei stele comemorative pe vechiul amplasament.

Scenariul nr. 2 – (agreat de proiectant) Demontarea, curățarea, remontarea elementelor statuii și soclului monumentului așa cum este în prezent, completându-se lacunele și casetele apărute în urma spolierii elementelor decorative și inscripțiilor din bronz, prin reconstituirea suprafețelor și elementelor decorative din piatră așa cum au fost în momentul edificării. Pe panoul frontal se va monta o placă din piatră gravată, în limba română, conținând informații despre semnificația și istoricul monumentului. Pe fețele laterale ale soclului se propune montarea celor două inscripții turnate în bronz, în limbile germană și rusă, care se pot reconstitui după fragmentele păstrate, atât conținutul, cât și corpul de literă. Pe latura scurtă, posterioară, împărțită în două câmpuri, se vor monta, turnate în bronz, cele două steme imperiale: austriacă și rusă, ale căror desene se cunosc. Montarea de elemente decorative florale, turnate în bronz, între ramele câmpurilor și nervurile neogotice, de pe fețele laterale, după modelul din gravurile de epocă și cele de pe panoul frontal și posterior, care sunt săpate în piatră. De jur împrejurul monumentului se va realiza un trotuar lat pentru vizitare pavat cu piatră cubică pe un suport din beton. Acest scenariu include și realizarea unei stele comemorative pe vechiul amplasament.

Scenariul nr. 3 – este cel mai complex și în plus, față de scenariul nr. 2, include și alte elemente turnate în bronz, despre care nu avem suficiente informații. Ele constau în refacerea ipotetică a semnelor heraldice militare, care flancau inscripția în limba germană și a celor două statui, cu chip de îngeri, care încadrau inscripția în limba rusă.

Scenariul recomandat de către elaborator, în concluzie, este scenariul nr. 2, care are avantajul că oferă un set de informații complete și corecte, privind inscripțiile și decorațiile, care se pot reface, evitând riscul unor interpretări eronate în ce privește decorațiile pentru care nu sunt suficiente informații.

c) Descrierea constructivă și funcțională

Descrierea soluției constructive pentru **socul monumentului**:

Pentru mutarea monumentului SKARIATIN pe noul amplasament se propune următoarea soluție constructivă:

- După restaurare, statuia va fi amplasată pe un nou soclu realizat cu fundații din beton și un miez din zidărie de cărămidă cu goluri verticale. Fundația soclului are dimensiunile de 40x60 cm și este așezată pe un strat de balast de cca. 40 cm grosime. Peste această fundație se va turna o placă din beton armat de 25 cm grosime, care sprijină pe contur pe o fundație din beton simplu și în câmp pe un strat de balast gros de 40 cm. Peste placă se va ridica un miez din zidărie de cărămidă cu goluri verticale înalt de 1,45 m peste care se toarnă o placă din beton armat groasă de 12 cm. Miezul se va executa din cărămizi cu goluri verticale de 24x11,5x6,5 cm. Golurile verticale au rolul de a asigura montarea unor ancore din oțel beton din 3 în 3 rânduri, cu ajutorul cărora se leagă o plasă sudată de 6 mm cu ochiuri de 10x10 cm. De această plasă se vor putea ancora elementele de placaj ale soclului. Grosimea stratului de mortar pentru montaj este de cca. 5 cm. Pieseile din piatră care compun soclul se vor monta peste plăcile din beton armat pe un strat de mortar de poză de 1-2 cm.
- De jur împrejurul soclului se va executa o racordare prismatică teșită, așa cum apare în gravurile de epocă, lată de 80cm, care va fi bordată pe 3 laturi (lateral și în spate) de un trotuar lat de 1,5 m, iar în față de 2,5m. Astfel dimensiunile totale ale trotuarului, inclusiv racordarea teșită dintre soclu și pardoseală vor avea 2,3 m lățime pe contur, iar în partea frontală 3,3 m. Diferența de cotă dintre placa trotuarului și placa de beton a soclului, măsurând aproximativ 35 cm va fi preluată printr-un strat de beton de umplutură care formează prisma teșită de la baza soclului. Aceasta va fi placată cu dale de piatră de 2 cm grosime.
- Trotuarul și platforma din fața statuii sunt realizate din beton armat în grosime de 15 cm, turnat pe un strat de balast de 15 cm grosime; între placa de beton armat și stratul de balast se va prevedea o folie de polietilenă care să împiedice scurgerea părții fine din beton în stratul de pietriș. Pe contur, trotuarul se va termina cu o bordură din beton simplu, cu dimensiunile 20x20 cm. Trotuarul va fi placat cu piatră cubică, cu o grosime de 5 cm, montată pe un strat de șapă umedă și rostuită cu lapte de ciment amestecat cu nisip fin cernut.

Descrierea soluției constructive pentru **stela comemorativă**:

- Pe locul unde a fost ridicat monumentul prințului SKARIATIN din strada Dumbravei în locul numit „La Leu”, se propune edificarea unei stele comemorative, o replică de aceeași formă și dimensiuni ca panoul frontal al soclului monumentului.

- Dimensiunile stelei sunt următoarele: 1,67 m la bază, 1,87 m înălțime, 1,52 lățimea cornișei, 1,13 m lățimea panoului, grosime în dreptul panoului 40 de cm.
- Stela va avea structura realizată dintr-o placă verticală din beton armat, groasă de 20 de cm, înaltă de 1,40 m și lată de 1,13 m, și va fi placată cu plăci de similipiatră, fixate cu agrafe metalice de o plasă sudată de 6 mm, cu ochiuri 10x10 cm, ancorată de placa din beton; stratul de mortar de montaj are grosimea de cca. 5 cm.
- Stela se va edifica pe o placă din beton armat, groasă de 15 cm, turnată peste un strat de balast de 15 cm, și va avea pe contur o fundație de 20x20 cm din beton simplu. Finisajul plăcii de beton se va realiza din piatră cubică, groasă de 5 cm, montată pe un strat de șapă umedă, și chituită similar celei propuse pentru finisarea trotuarului la monumentul strămutat.

3) Date tehnice ale investiției

a) zona și amplasamentul

Amplasamentul actual: județul Mureș, municipiul Sighișoara, str. Dumbravei f.nr. ("La Leu"); este situat în zona estică a municipiului;

Amplasamentul propus: Parcul Andrei Șaguna f. nr. (între străzile Gării și Nicolae Titulescu).

b) statutul juridic al terenului care urmează să fie ocupat

Terenul de pe ambele amplasamente se află în domeniul public al municipiului Sighișoara.

c) situația ocupărilor definitive de teren: suprafață totală, reprezentând terenuri din intravilan/extravilan

Suprafața totală a parcelei, inclusiv alei și cimitir, situată în intravilan: 1728 m²;

Suprafața propusă a fi ocupată definitiv de monument, împreună cu platforma amenajată (trotuar perimetral + platformă):

$$3,30 \times 4,60 = 15,18 \text{ m}^2;$$

$$\text{POT} = 15,18 / 1728 = 0,88\%$$

d) studii de teren

- studii topografice cuprinzând planuri topografice cu amplasamentele reperelor, liste cu repere în sistemul de referință național;

S-a utilizat ridicarea topografică realizată cu ocazia proiectului "Modernizarea rețelei stradale și pietonale Cartier Andrei Șaguna" pusă la dispoziție de Primăria municipiului Sighișoara.

- studiu geotehnic cuprinzând planuri cu amplasamentul forajelor, fișelor complexe cu rezultatele determinărilor de laborator, analiza apei subterane, raportul geotehnic cu recomandările pentru fundare și consolidări

S-a utilizat studiul geotehnic realizat cu ocazia proiectului "Modernizarea rețelei stradale și pietonale Cartier Andrei Șaguna", proiect nr. 1687/2007 realizat de S.C. GEMAEL IMPEX S.R.L. Târgu Mureș, pus la dispoziție de Primăria municipiului Sighișoara.

Greutate totală monument relocat

$$\text{Fundatie din beton simplu } 0.4 \text{ m} \times 0.6 \text{ m} \times 7.7 \text{ m} = 1.85 \text{ m}^3$$

$$\text{Placa de bază din beton armat } 3.0 \text{ m} \times 1.7 \text{ m} \times 0.25 \text{ m} = 1.28 \text{ m}^3$$

$$\text{Placa superioară din beton armat } 1.95 \text{ m} \times 1.5 \text{ m} \times 0.15 \text{ m} = 0.44 \text{ m}^3$$

$$\text{Umplutura din beton simplu bază statuie } 0.4 \text{ m} \times 1.65 \text{ m} \times 0.3 \text{ m} = 0.2 \text{ m}^3$$

$$\text{TOTAL BETON m}^3 = 1.85 + 1.28 + 0.44 + 0.2 = \mathbf{3.77 \text{ m}^3}$$

$$\text{Miez zidarie caramida cu goluri } 0.85 \text{ m} \times 2.6 \text{ m} \times 1.4 \text{ m} = 2.1 \text{ m}^3$$

$$\text{TOTAL ZIDARIE CARAMIDA} = \mathbf{2.1 \text{ m}^3}$$

$$\text{Greutate totală beton } 3.77 \text{ m}^3 \times 2500 \text{ kg/m}^3 = \mathbf{9425 \text{ kg}}$$

$$\text{Greutate zidărie cărămidă } 2.1 \text{ m}^3 \times 1400 \text{ kg/m}^3 = \mathbf{2940 \text{ kg}}$$

Greutate elemente piatră

Soclul – Baza sculptată = 1.5m^3

Placaj soclu = 0.88m^3

Cornișa sculptată 0.66m^3

Statuie – Baza = 0.27m^3

Leul = 0.36m^3

Total elemente piatră m^3 $1.5 + 0.8 + 0.66 + 0.27 + 0.36 = 3.67\text{m}^3$

Greutate totală elemente piatră: $3.67\text{m}^3 \times 2500\text{kg/m}^3 = 9175\text{kg}$

Total general (kg): $9425 + 2940 + 9175 = 21540\text{kg}$

Presiune pe cm^2 $21540\text{kg} : 51\,000\text{cm}^2 = 0.42\text{kg/cm}^2 = 42\text{kPa}$

Presiunea admisibilă în zonă conform studiului GEOTEHNIC este de 225 kPa

– alte studii de specialitate necesare, după caz;

Studiu istoric întocmit de prof. dr. arh. Sorin Minghiat

Studiu de amplasament întocmit de prof. dr. arh. Sorin Minghiat

e) caracteristicile principale ale lucrărilor în cadrul obiectivului de investiții, specifice domeniului de activitate, și variantele constructive de realizare a investiției, cu recomandarea variantei optime pentru aprobare:

A se vedea descrierea lucrărilor de restaurare prezentate anterior la cap. c)
”Descrierea constructivă și funcțională”

f) Situația existentă a utilităților și analiza de consum:

Obiectivul nu necesită utilități.

g) concluziile evaluării impactului asupra mediului

În afară de diminuarea cu 0,88% a suprafeței spațiului verde, nu există alt impact asupra mediului.

4) Durata de realizare și etapele principale; graficul de realizare a investiției.

DESCRIEREA LUCRĂRILOR

1. Desfacere elemente monument. Transportul lor
2. Eliberare amplasament și sistematizare verticala stelă comemorativa
3. Amenajarea noului amplasament
4. Execuție fundație + soclu pe noul amplasament
5. Recondiționare elemente artistice piatră, tratamente chimice, completare, impermeabilizare
6. Turnare elemente din bronz

- DURATA ESTIMATA A LUCRARILOR ESTE DE **12 LUNI**
 GRAFIC DE EŞALONARE A INVESTITIEI

Costurile estimative ale investiției

- Devizele obiect pentru toate trei variantele sunt anexate.

2. Eșalonarea costurilor coroborate cu graficul de realizare al investiției.

[illegible]

(4) ANALIZA COST - BENEFICIU

1. Identificarea investiției și definirea obiectivelor, inclusiv specificarea perioadei de referință.

Investiția propune mutarea și restaurarea științifică a unui monument de for public pe un nou amplasament și realizarea pe amplasamentul actual a unei stele comemorative.

2. Analiza opțiunilor

Pentru fiecare dintre cele 3 variante de scenarii propuse analizate s-a calculat valoarea pe deviz obiect, după cum urmează:

Varianta 1	198537,31 lei
Varianta 2	399151,31 lei
Varianta 3	492537,10 lei

Scenariul nr. 1, care propune demontarea, transportul, refacerea soclului, curățarea și remontarea elementelor din piatră, chituirea îmbinărilor, montarea statuii pentru redarea aspectului monumentului așa cum este în prezent, fără decorații și inscripții în bronz. Această variantă, inclusiv realizarea stelei comemorative pe vechiul amplasament, nu asigură suficiente informații de factură istorică și artistică privind importanța și semnificația lui. **Prin urmare acest scenariu, deși prezintă costurile cele mai mici, este exclus ca fiind inacceptabil.**

Scenariul nr. 2, care propune demontarea, transportul, refacerea soclului, curățarea și remontarea elementelor din piatră, chituirea îmbinărilor, montarea statuii, refacerea inscripțiilor în limbile rusă și germană, refacerea stemelor imperiale și a celor câteva elemente decorative florale dispărute de pe fețele laterale ale soclului asigură suficiente informații de ordin istoric și artistic. Intervenția, inclusiv realizarea stelei comemorative, se poate face cu costuri rezonabile, din acest motiv este **varianta agreată de proiectant.**

Scenariul nr. 3 – este cel mai complex și în plus, față de scenariul nr. 2, include și refacerea tuturor celorlalte elemente decorative din bronz (însemne heraldice, militare și statui de îngeri) despre care nu avem suficiente informații. **Acest scenariu, care este cel mai costisitor, nu poate fi agreat deoarece este insuficient fundamentat științific și artistic.**

3. Analiza financiară

Acest tip de investiție (monument de for public) este neproducătoare de venit, prin urmare nu sunt întrunite suficiente elemente pentru realizarea

unei analize financiare. Cu toate acestea, putem afirma că sporește prestigiul cultural și istoric al orașului. La edificarea lui, în 1853, au fost implicate personalități istorice marcante – țarul Nicolae I al Rusiei și împăratul Franz Jozef al Austriei, care a pus piatra de temelie a acestui monument și care a lăsat ca moștenire cetățenilor Sighișoarei acest monument dedicat memoriei prințului general Skariatîn. Beneficiile pe care restaurarea acestui monument le poate aduce din punct de vedere cultural, istoric și turistic nu pot fi cuantificate.

4. Analiza economică

Nu este cazul, investiția având valoarea sub 50 milioane euro.

5. Analiza de sensibilitate

Nu există indicatori și nici variabile critice care pot influența performanța financiară a proiectului și ca urmare nu se calculează variația acestora.

6. Analiza de risc

Nu există variabile critice identificate în cadrul unei analize de sensibilitate pentru care să se facă o evaluare de risc financiar și nici alte riscuri care pot să apară pe parcursul implementării investiției.

(5) SURSELE DE FINANȚARE A INVESTIȚIEI

Investiția se va realiza de către Primăria municipiului Sighișoara cu sprijinul financiar al Ambasadei Federației Ruse de la București și al Ambasadei Austriei de la București, care și-au manifestat disponibilitatea de a sprijini din punct de vedere logistic și financiar restaurarea monumentului prințului general Skariatîn, așa cum rezultă din corespondența anexată.

(6) ESTIMĂRI PRIVIND FORȚA DE MUNCĂ OCUPATĂ PRIN REALIZAREA INVESTIȚIEI

1. Numărul de locuri de muncă create în faza de execuție: 10.

2. Numărul de locuri de muncă create în faza de operare: 0.

(7) PRINCIPALII INDICATORI TEHNICO-ECONOMICI AI INVESTIȚIEI

1. Valoarea totală (INV), inclusiv TVA (mii lei): **399151,31 Lei**, respectiv 89233,71 Euro (1 euro = 4,4731 lei – valoare curs oficial BNR din 17.04.2016.

- din care construcții – montaj (C + M) 279675,98 lei.

2. Eșalonarea investiției ($\dot{INV} / C+M$):

● anul I **399151,31 lei / 279675,98 lei**

● anul II -

3. *Durata de realizare:* 12 luni.

4. *Capacități (în unități fizice și valorice)*

Nu este cazul.

5. *Alți indicatori specifici domeniului de activitate, după caz.*

—

(8) AVIZE ȘI ACORDURI DE PRINCIPIU

1. certificatul de urbanism urmează să fie anexat de primăria municipiului Sighișoara
2. avize de principiu privind asigurarea utilităților – nu este cazul
3. acordul de mediu – nu este cazul
4. alte avize și acorduri de principiu specifice – nu este cazul

Întocmit,
prof. dr. arh. Sorin Minghiat

STUDIU ISTORIC

De îndată ce intri în Sighișoara dinspre est, undeva către miazăzi, încă mai există un „monument” (căci așa s-ar cuveni să-i spunem), întruchipând un leu odihnindu-se peste un sarcofag din piatră. Este omagiul întruchipat al sacrificiului recunoscut prințului rus **Grigory Jakovlevich Skariatin**, un generalul-maior de cavalerie căzut la datorie în punctul său de comandă (acolo unde este amplasat și monumentul) la 31 iulie 1849, în primele ore ale dimineții și ale bătăliei care a pus față în față aliații țariști ai imperialilor austrieci cu insurgenții maghiari comandați de generalul Bem. Bătălia a avut loc în contextul final al evenimentelor revoluționare petrecute între 1848-1849 în Imperiul Habsburgic

Opera de artă, realizată în 1852, aparține sculptorului austriac Johann Meixner, care s-a născut în 3 ianuarie 1819 la Rothfloß (Červený Potok, districtul [Králíky](#) din [Boemia](#)) [Cehia](#) și a murit la 23 august 1872 în [Gleichenberg](#) (landul Styria) Austria. Inițiativa și finanțarea se pare că au venit din partea unor ofițeri din Corpul transilvan al armatei cezaro-crăiești, sprijiniți cu bunăvoință de către țarul rus Nikolai I și împăratul austriac Franz Joseph.

La locul monumentului se poate ajunge prin strada Dumbravei, cotind pieziș și pieptiș prin spatele Brigăzii de Pompieri, parcă mai populară astăzi (ce păcat) decât opera de artă a cărei piatră de temelie a pus-o însuși ”bunul împărat”.

Contextul istoric

Evenimentele care au precedat moartea prințului rus sunt legate de Revoluția de la 1848-1849 din Imperiul Austriac, când într-un context general-european se maturizează conștiința apartenenței naționale iar majoritatea europenilor încep să-și contureze statele naționale. Astfel, ungurii din Imperiul Habsburgic consideră și ei ca fiind nimerit momentul unei secesiuni care să îi conducă spre desăvârșirea dezideratului revenirii la gloria trecută, a unui puternic și independent stat maghiar.

Așadar, în conjunctura în care trupele austriece se retrag din Transilvania în Valahia (Țara Românească) ca urmare a victoriilor obținute în Ardeal de revoluționarii unguri conduși de generalul **Józef Zachariasz Bem**, comisarul suprem al Rusiei în Principatele Române, generalul **Alexander Duhamel**, îl informează pe cancelarul țarist, contele **Karl Robert Nesselrode**, că la solicitarea generalului austriac **Joseph von Schutter** au ajuns la Brașov, în 2 februarie 1849, trei batalioane rusești, întâmpinate fiind cu mare bucurie de către populația germană de acolo. Straniu însă, general austriac **Alois Pfersmann von Eichtal** cere contramandarea intervenției ruse, fapt care îl îndeamnă pe generalul rus **Duhamel** să considere că austriecii au renunțat astfel la cooperarea cu armata țaristă, în ciuda bunelor relații dintre **Țarul Nicolae I** și **Împăratul Franz Josef**.

Pe atunci doar colonel, **Skariatin** îi raportează generalului **Duhamel** cum că feldmareșalul austriac **Anton von Puchner** i-a solicitat totuși să se deplaseze cu trupele sale la Sibiu, unde trebuia să ajungă în 4 februarie 1849. Astfel, în data de 3 februarie 1849 colonelul de cavalerie **Skariatin** reușește să treacă în Transilvania, prin pasul Turnu Roșu, în fruntea unui corp de 3.000-4.000 de soldați (după *Eugen von Friedenfels*) sau, mai probabil, cu 1.696 de infanteriști, cu 120 de călăreți cazaci și 6 tunuri (după părerea lui *Gheorghe Bariț*). Oricum, cert este că în 4 februarie aceștia repută o importantă victorie la Ocna Sibiului, permițând astfel și trupelor austriece să întreprindă acțiuni împotriva trupelor generalului **Bem**.

Skariatin rămâne la comanda corpului rus din Sibiu până în 11 martie când, din cauza proastei conduceri, austrieii generalului **Jovits** și trupele țariste de sprijin pierd orașul.

După căderea Sibiului prințul Skariatin și trupele sale se retrag la Tălmaci și mai apoi la Băița, având în ariergardă trupe cezaro-crăiești și un detașament de gardiști sași conduși de baronul **Samuel von Brukental**, strănepot de frate al marelui guvernator cu același nume (Samuel von Brukental, 1721-1803).

Neînțelegerile dintre generalii austrieci și probabil cele dintre austrieci și ruși, îi conduc pe cei dintâi la părăsirea Sibiului și pe **Skariatin** la concluzia că trebuie să părăsească Transilvania. Astfel **Skariatin**, care primește de la feldmareșalul **Puchner** o înștiințare cum că „*el nu a comandat nimic și nu știe unde sunt trupele*”, se retrage din Transilvania, care rămâne încă o dată în mâinile generalului **Bem**.

Aici, este important de menționat faptul că feldmareșalul **von Puchner** se adresa atunci „**generalului Skariatin**”, ceea ce denotă că între 15 și 23 martie 1849 acesta fusese înaintat în gradul de general-maior. Astfel, Consiliul de miniștri austriac din 3 aprilie 1849, la propunerea Primului Ministru **Von Schwarzenberg**, aprobă decorarea a patru generali țariști (se pare că la inițiativa **Împăratului Franz Josef**) cărora li se acordă distincții și ordine. Acești generali ruși, cu nume atipic rusești (cu excepția lui **Skariatin**) erau în ordine: general **Lüders**, general **Skariatin**, general **Moiler** și general **Engelhardt**.

În fruntea trupelor ungurești generalul **Bem**, care cucerise între timp Sibiul și Brașovul, silește din nou pe austrieci să se retragă în Valahia (Muntenia). Urmează în consecință a doua campanie rusă, iar generalul **Skariatin** se întoarce în iunie 1849 de la Varșovia, primind de la feldmareșalul prinț **Ivan Fyodorovich Paskiewics** ordinul de a intra în Transilvania. Peste o lună, pe **Skariatin** îl găsim pe câmpul de luptă din marginea Sighișoarei, pentru a-și înfrunta destinul și ultimul său adversar, generalul **Bem**.

Bătălia de la Sighișoara - Albești și moartea generalului Skariatin

În ziua de 29 iulie 1849, ajunge la Sighișoara o primă unitate de cazaci călări, care ocupă pozițiile abandonate de trupele generalului Bem, retrase în ziua precedentă spre Albești cu scopul de a opune rezistență și, în caz de înfrângere, de a se replia în ținuturile secuiești. Însă numai o mică parte din armata rusă traversează orașul de la vest către est, grosul trupelor (aproximativ 2

batalioane) rămânând în partea de vest a orașului, „între Huli și Roră”, pentru a preveni un atac venit dinspre Tg. Mureș.

Bătălia de la Albești, 31 iulie 1849. Schiță a pictorului maghiar László Bellony (1871–1913)

Țariștii, sub comanda generalului Lüders și a generalului Skariatîn, urmau să facă joncțiunea cu trupele generalului Dick (numărând aproximativ 5.000 de soldați), care ar fi trebuit să ajungă la 1 august venind dinspre Rupea, pentru ca apoi să pornească toți împreună împotriva ungarilor aflați în retrăgere spre secuime.

Bazându-se pe o informație greșită și crezând că toate trupele rusești sunt cele puține, ce trecuseră de Sighișoara spre Albești, generalul Bem s-a deplasat în noaptea dintre 30 și 31 iulie ocupând noi poziții cu intenția de a-i zdrobi pe ruși înainte de sosirea generalului Dick. Avertizați de un localnic despre manevra lui Bem, care deja se așezase în formație de luptă pe malul stâng al Târnavei Mari, cei doi generali țariști le ordonă trupelor să se desfășoare în fața adversarilor, dar aceștia deschid rapid foc de artilerie și provoacă la început pierderi însemnate rușilor. Printre cele dintâi victime se află însuși prințul-general Skariatîn, care rănit de un obuz moare în drum spre Sighișoara fără a mai apuca sfârșitul bătăliei.

Rămas singur la comandă, generalul Lüders se aștepta încă la un atac masiv venit dinspre Târgu Mureș. Abia când detașamentul de recunoaștere trimis spre Nadeș îi infirmă bănuiala și când își dă seama că atacul dinspre Albești nu este o diversivă, realizează că acolo este grosul

trupelor ungurești conduse de Bem. Astfel, pe la ora 7 seara, declanșează un atac masiv cu cavaleria ușoară cazacă, o șarjă prin învăluire în urma căruia în doar o jumătate de ceas sunt desființate două batalioane de insurgenți maghiari.

Ungurii se retrag spre Cristuru Secuiesc, lăsând pe câmpul de luptă un număr de aproximativ de 2000 soldați morți față de numai 80 ruși. Se spune că au mai fost prinși cca.500 de prizonieri și au mai fost luate și alte prăzi (un sac cu monede de argint, o sabie de paradă și trăsura generalului Bem).

Dintre cei 12.000-15.000 de soldați ruși, între care 3.000 erau cazaci călări, se știe că doar 6.000 au intrat în luptă. Pe lângă aceste trupe, rușii mai dispuneau și de 30 de tunuri, dar nu au utilizat în lupta de la Sighișoara-Albești decât 10. Pierderile rusești s-au soldat la 80 de morți și 100 de răniți. Morții au fost îngropați într-o groapă comună lângă câmpul de bătaie, într-un loc rămas necunoscut până în prezent. Tot cu acest prilej, pe lângă generalul Skariatina și-au mai pierdut viața publicistul german din Brașov Anton Kurz, adjunct al generalului Bem, precum și poetul național maghiar, (de origine sârbo-slovacă Petrovics) devenit după 1842 Petofi Sandor.

Dr. Arh.SORIN MINGHIAT

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

1. Ioan F. Pascu, ***Prințul, Împăratul, Leul și Contemporanii. Povestea monumentului Skariatina din Sighișoara***, în Alt-Schaeßburg. Istorie și Patrimoniu, nr.5, Sighișoara 2012. Ed. Qual Media, Cluj Napoca, 2012, p.125-136
2. Ioan F. Pascu, ***Der Prinz, der Löwe und der Kaiser***, în Schaeßburger Nachrichten, Folge 40, Heilbronn 2013, p.45-48
3. Ela Cosma, ***Sași, austrieci, slavi în Transilvania și Banat. (Biografii de secol XIX și din vremea revoluției pașoptiste)***, Editura Academiei Române, București, 2009, p. 344-346.
4. Ela Cosma, ***Revoluția de la 1848-1849. Un catalog de documente și regeste (Fondul Institutului de Istorie din Cluj)***, Vol I-II, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2005, vol. 1. p. 267, vol II. P. 51, 52, 89, 103, 121, 142, 162, 168, 292).
5. Ela Cosma, ***Consulatele, Agențiile consulare și stărostiile Austriei din principatul Moldovei***, în Anuarul Institutului de Istorie "George Barițiu", Cluj-Napoca, XLVI, Series Historica, 2007, p. 139-140
6. Gheorghe Baltag, ***Sighișoara, Schässburg, Segesvár***, Editura Nemirae Napocae, Cluj Napoca, 2004, p. 250-253 (pentru bătălia de la Albești).
7. Nicolae Teșculă, ***Vizite imperiale la Sighișoara***, în Alt-Schaeßburg, 4, Editura Qual Media, Cluj-Napoca, 2011, p. 52-59 (pentru vizita lui Franz Josef la Sighișoara)
8. Arhiva Muzeului de Istorie Sighișoara (pentru textele în limba germană și rusă ale monumentului)

PERSONALITĂȚI POLITICE ȘI MILITARE ANGRENATE ÎN CONFLICTUL AUSTRO-UNGAR

**Împăratul Franz Joseph al Austriei
(1830 – 1916)**

Împărat al Austriei din Casa de Habsburg, Rege al Ungariei și Boemiei, Rege al Croației, mare duce al Bucovinei, mare principe de Transilvania, marchiz de Moravia, mare voievod al

Voievodatului Serbia etc. din 1848 până în 1916.

S-a născut la 18 august 1830, în palatul Schönbrunn din Viena, Franz Joseph este primul fiu al arhiducelui Francisc Carol Joseph (1802 - 1878), și nepotul împăratului Ferdinand I al Austriei. Mama lui era Prințesa Sophie Friederike Dorothee Wilhelmine de Bavaria (1805 – 1872). A avut 3 frați și o soră: arhiducele Ferdinand Maximilian (1832-1867), viitorul împărat al Mexicului; arhiducele Karl Ludwig (1833-1896) tatăl viitorului arhiduce Franz Ferdinand de Austria; arhiducele Ludwig Viktor (1842-1919) și arhiducesa Maria Anna (1835-1839). A fost numit guvernator al Boemiei în 6 aprilie 1848, în urma demisiei cancelarului Prințul Metternich. Arhiducele a fost trimis pe front în Italia, la 5 mai 1848, unde participă alături de mareșalul Radetzky în lupta de la Santa Lucia. Pe 2 decembrie 1848, după abdicare unchiului său Ferdinand, și prin renunțarea la tron a tatălui său, Franz Josef succede la tron la vârsta de numai 18 ani.

La începutul domniei sale, Franz Josef a fost consiliat de noul prim-ministru, Felix Schwarzenberg, care l-a îndrumat spre recâștigarea puterii monarhice și spre obținerea unei poziții de forță în politica externă. Maghiarii se răzvrătesc împotriva autorității centrale habsburgice, condiții în care intervenția militară austriacă devine iminentă. După înfrângerea revoluționarilor maghiari, Franz Josef se concentrează asupra măririi atribuțiilor sale guvernamentale, pentru ca în 1852 să abolească Constituția din 1849. În urma Războiului Crimeii rupe legăturile cu Rusia. Aceasta, împreună cu războiul cu Sardinia din 1859, împotriva Casei de Savoia și a lui Napoleon al III-lea, sunt considerate drept eșecuri ale politicii sale externe. Regresul a continuat cu înfrângerea în războiul austro-prusac din 1866 și constituirea statului dualist austro-ungar în 1867. Între 1848 și 1867, Franz Josef a fost ultimul care a ocupat

funcția de mare principe al Transilvaniei pentru că la 8 iunie 1867, la Buda, este încoronat ca rege apostolic al Ungariei, calitate în care aprobă legea privind încorporarea Transilvaniei în Ungaria (27 mai 1867) conducând la crearea noului stat dualist Austro-Ungaria. În 1873 încheie cu Alexandru II, țarul Rusiei și cu Wilhelm I, împăratul Germaniei, alianța celor trei împărați. La 27 septembrie 1896 inaugurează la Orșova (atunci în Austro-Ungaria), canalul navigabil de la Porțile de Fier, după care face o vizită oficială de trei zile în Regatul României, la invitația Regelui Carol I. Împăratul a murit la 21 noiembrie 1916, la Schönbrunn, la vârsta de 86 de ani, după ce doi ani a fost martor al primului război declanșat de asasinarea nepotului său, moștenitorul tronului, arhiducele Franz Ferdinand.

Țarul Nicolae I al Rusiei (1796 – 1855)

Împărat și Autocrat al tuturor Rușilor, Rege al Poloniei; Mare Duce al Finlandei. Nicolai I Pavlovici, din Dinastia Romanov-Holstein-Gottorp, s-a născut la 6 iulie/25 iunie (pe stil vechi) 1796 la reședința imperială de la Gatchina, ca fiu al Împăratului Pavel I al Rusiei și a Mariei Feodorovna, (Sophie Marie Dorothea de Württemberg). Era fratele mai mic al viitorului țar Alexandru I și al Marelui Duce Constantin Pavlovici. Și-a guvernat poporul ca un autocrat paternalist, hotărât să țină în frâu toată societatea rusă. Prin guvernul său, a exercitat cenzura și controlul strict în domeniile educației, presei și a tuturor manifestărilor vieții publice. Nicolae I a fost cunoscut în istorie drept *Jandarmul Europei* datorită reacției pe care a avut-o împotriva revoluțiilor de la 1848, când a împiedicat numirea unor guverne constituționale în Moldova și Țara Românească și a trimis trupe în sprijinul Împăratului Franz Josef împotriva insurgenților maghiari. În 1831, transformă Polonia într-o provincie a Imperiului țarist, declanșând o politică de reprimare a catolicismului. În 1853, când s-a declanșat Războiul Crimeei, Nicolae I a reafirmat pretenția Rusiei pentru un preotectorat general asupra populației creștine din Imperiul Otoman. Anglia și Franța au intrat în război de partea Turciei, iar Austria i-a cerut Țarului retragerea armatelor ruse din Principatele Române. Temându-se de amenințarea Austriei, Nicolae este nevoit să accepte, dându-și seama că prăpastia creată între Rusia și Occident ar fi dus la pierderea războiului. Nicolae I nu a mai apucat să vadă deznodământul acestui război, când Sevastopolul era asediat de către aliații europeni ai otomanilor pentru că moare la 2 martie/18 februarie 1855 la Sankt Petersburg.

Grigory Yakovlevich Skariatin (1808 -1849)

Grigori Jakovlevich Skariatin s-a născut la 1808 și a decedat în 9/31 iulie 1849 în bătălia de la Albești de lângă Sighișoara. Numele său apare în contextul zbuciumatelor evenimente legate de revoluția de la 1848 – 1849 din Transilvania, prințul Skariatin luptând alături de trupele austriece împotriva rebelilor maghiari conduși de generalul

polonez Józef Zachariasz Bem.

Józef Bem (1795 – 1850)

S-a născut în 14 martie 1795 la Tarnów în Polonia – decedat la 10 decembrie 1850 la Alep în Siria. A preluat la 14 octombrie 1848 la Viena, conducerea revoluției antihabsburgice, iar după capitularea rebelilor maghiari, fuge la 25 octombrie 1848 în Ungaria unde primește de la Lajos Kossuth comanda trupelor revoluționare din Transilvania, în fruntea cărora reușește să înfrângă în bătălia de la Dej pe 19 decembrie 1848 trupele conduse de

feldmareșalului austriac Anton von Puchner. După ce este înfrânt de trupele țariste, capitulează pe 13 august 1849 la Șiria, lângă Arad. Toți cei 13 generali comandanți ai trupelor revoluționare maghiare au fost condamnați la moarte prin spânzurare. În acest context, Józef Bem împreună cu 72 de ofițeri și 6000 de soldați se pune în slujba sultanului Murat al II-lea, se convertește la islam iar curând este numit pașă și guvernator al provinciei Alep. Moare la vârsta de 55 de ani.

Alexander Nikolajewitsch von Lüders
(1790 – 1874)

S-a născut la 14 ianuarie 1790, a murit la 2 februarie 1874. General rus, născut într-o familie de nobili germani care s-a mutat în Rusia la mijlocul sec. al XVIII-lea. Tatăl său, general maior Nikolay Ivanovich von Lüders (1762 – 1823) a fost comandantul regimentului Bryansk în timpul Războaielor Napoleonice. Contele Alexander von Lüders a participat și el la Războaiele Napoleonice, iar în 1837 a devenit comandant al trupe a V-a de infanterie a Armatei Ruse. În 1848 se afla la comanda trupelor ruse din Moldova și Valahia. În 1849 îl găsim la comanda corpului al V-lea de infanterie trimis în ajutorul Austriei în timpul Revoluției Maghiare din 1848. În 1849 a învins trupele maghiare conduse de generalul Józef Bem în timpul bătăliei de la Albești.

Karl Robert Nesselrode
(1780 – 1862)

A fost cunoscut și sub numele de Charles de Nesselrode, era un conte născut în Portugalia, la Lisabona în 14 decembrie 1780. El moare în Sankt Petersburg, la 23 martie 1862. Deși avea descendență germană, el ajunge diplomat al Imperiului Rus. Timp de 40 de ani din 1816 până în 1856, Nesselrode a fost ministru de externe al Rusiei, fiind cunoscut ca un om de stat conservator sprijinitor al Sfintei Alianțe. În 1814 Nesselrode a devenit Secretar de Stat și a fost șeful delegației oficiale a Rusiei la Congresul de la Viena. În 1849 Nesselrode a trimis trupe în ajutorul Austriei pentru a înnăbuși Revoluția Maghiară condusă de Lajos Kossuth.

Stanislaus Anton Puchner
(1779 – 1852)

S-a născut în 1779, la Banská Štiavnica în Slovacia (în germană Schemnitz). Era membru al unei familii nobile germano-ungare; având studii juridice, el optează pentru o carieră militară care debutează în armata austriacă cu luptele împotriva lui Napoleon Bonaparte. Devenind general de cavalerie în timpul Revoluției de la 1848, face parte dintre cei 15 comisari numiți pentru a înăbuși revoltele izbucnite în Imperiu. Chiar dacă la început sprijinise lupta lui Kossuth, în 1849, datorită faptului că relațiile sale cu curtea austriacă devin mai puternice, rupe legăturile cu revoluționarii maghiari și se distinge în luptele împotriva insurgenților unguri. Ia parte la campaniile pentru ocuparea Clujului și Oradiei, fiind unul dintre cei mai valoroși 7 comandanți imperiali. După capitularea revoluționarilor unguri din 1849 obține medalia de Cavaler al Ordinului Militar „Maria Tereza”. În octombrie 1849 este transferat cu titlul de guvernator la Veneția, unde rămâne în funcție până în 22 iulie 1850. Revine la viața privată, retrăgându-se la castelul său de la Banská Štiavnica, pe care începuse să-l construiască în 1839 și care devine reședința sa oficială, unde moare în 1852.

Prințul Felix de Schwarzenberg
(1800 – 1852)

S-a născut pe 2 octombrie 1800, și a murit la 5 aprilie 1852. Făcea parte dintr-o familie de nobili din Boemia (Cehia). Om de stat austriac, a restabilit statutul Imperiului Habsburgic ca Mare Putere a Europei, în urma Revoluției din 1848. El a fost Ministru-Președinte al Imperiului Austriac și Ministru de Externe imperial, între 1848 și 1852.

Surse:

https://ro.wikipedia.org/wiki/Franz_Joseph_al_Austriei

https://ro.wikipedia.org/wiki/Nicolae_I_al_Rusiei

<http://istorie-si-destin.blogspot.ro/2012/02/moartea-tarului-nicolae-i-al-rusiei.html>

https://en.wikipedia.org/wiki/Grigory_Skariatina

https://ro.wikipedia.org/wiki/J%C3%B3zsef_Bem

https://en.wikipedia.org/wiki/Alexander_von_L%C3%BCders

https://en.wikipedia.org/wiki/Karl_Nesselrode

https://it.wikipedia.org/wiki/Stanslas_Anton_Puchner

https://en.wikipedia.org/wiki/Prince_Felix_of_Schwarzenberg

Studiul amplasamentul din parcul Mitropolit Andrei Șaguna

Asa cum se poate vedea în vechile hărți ale orașului, precum și în gravuri și fotografii de epocă, locul în care urmează sa fie mutată statuia GENERALULUI SKARIATIN făcea parte din „Lunca inundabila a Târnavei Mari”.

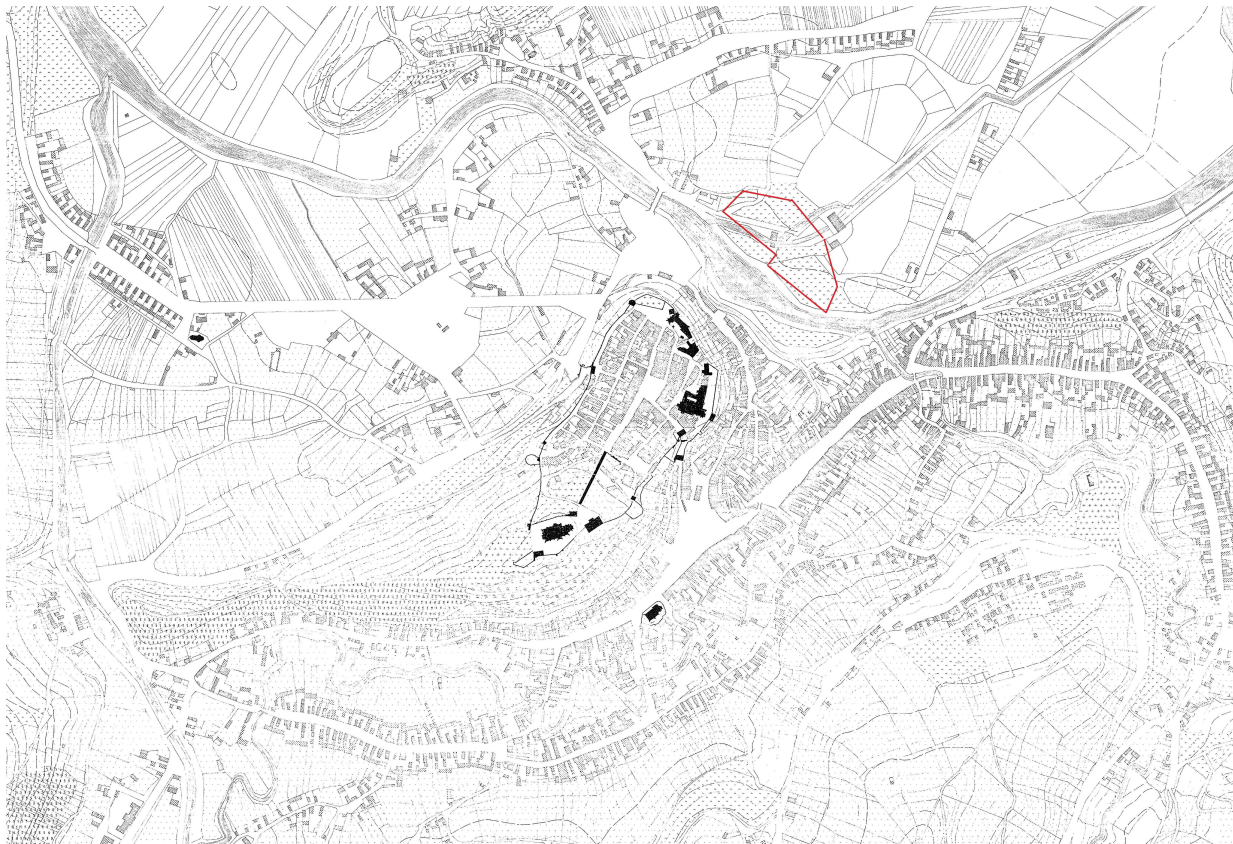
Prima ridicare topografică din sec. al XVIII-lea.

Odată cu apariția căii ferate și cu construcția vechii gări din Sighisoara, terenul ocupat altădată de spații de producție, probabil ferme cu terenuri agricole ce se terminau pe malul Târnavei Mari, a început sa fie lotizat în lungul celor doua străzi care încep din strada Libertății spre actuala stradă Andrei Șaguna. Astfel, strada Garii si Nicolae Titulescu, care nu și-au schimbat traseul, se întâlnesc într-o zonă verde din care face parte și actualul parc. Aceasta fâșie verde cu vegetație înaltă și de medie înălțime mai există și astăzi, începe de la actuala maternitate și se termină în dreptul Societății Electrica lângă Catedrala Ortodoxă Sfânta Treime.

Amplasamentul propus in raport cu cadrul natural si cadrul construit

Pe la începutul secolului XX, din strada Gării se putea traversa Târnava Mare spre strada Morii pe un pod construit din beton construit în anul 1930. Traseul fostei străzi și al vechiului pod, demolat în anul 1975, trecea printre actualele blocuri de locuințe din strada Andrei Șaguna nr 13 și 15. Pe cursul Târnavei, în dreptul acestora, se mai vad urme din piciorul podului vechi demolat cu prilejul regularizării cursului râului Târnava Mare, unde între anii 1985 - 1987 s-a construit ansamblul de blocuri de locuințe.

Planul orașului din 1864 cu marcarea poziției actualei zone verzi

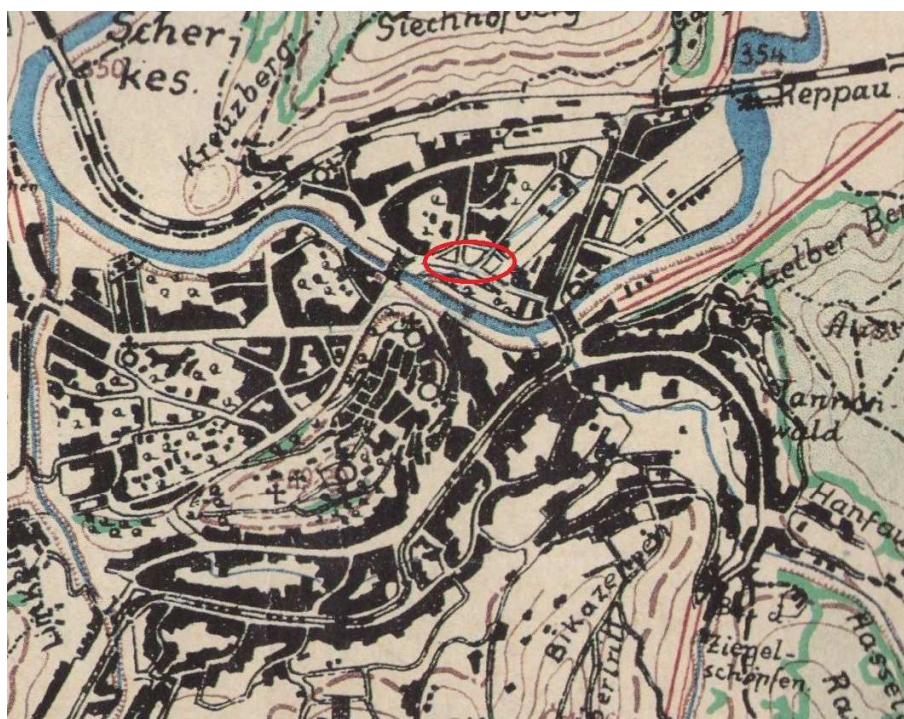
Cele două străzi Gării și Nicolae Titulescu, împreună cu intrarea Andrei Șaguna (de la ștrand) care urmează întrucâtva traseul fostului canal care alimenta uzina electrică, fragmentează aceasta fâșie verde în patru parcele. Pe aceasta fâșie verde nu au existat niciodată alte construcții. Parcul Andrei Șaguna, cunoscut în prezent și sub numele de cimitirul Eroilor Sovietici din al II-lea Război Mondial, este cuprins între străzile Gării, Andrei Șaguna și Nicolae Titulescu, fiind mărginit pe latura de Nord de limitele de proprietate ale construcțiilor aflate în vecinătate.

Parcul are forma apropiată de un trapez isoscel cu baza mica orientate spre strada Andrei Șaguna și baza mare limitata la Nord de o alee care face legătura dintre strada Gării și strada Nicolae Titulescu. El este traversat de o alee care pornește aproape de jumătatea laturii din strada Nicolae Titulescu până la intersecția străzii Gării cu limita de nord a parcului. Aceasta împarte parcul în doua arii, una triunghiulară plantată și cealaltă patrulateră, unde în anii 50 au fost mutate mormintele unor ostași sovietici morți în timpul războiului. Nu se știe dacă acesta este un

cimitir de reînhumare, sau o tratare peisageră care doar sugerează un cimitir. Cimitirul cuprinde un număr de 58 de morminte ale unor soldați necunoscuți și un mormânt atribuit maiorului Constantin Isakov, marcat printr-un obelisc.

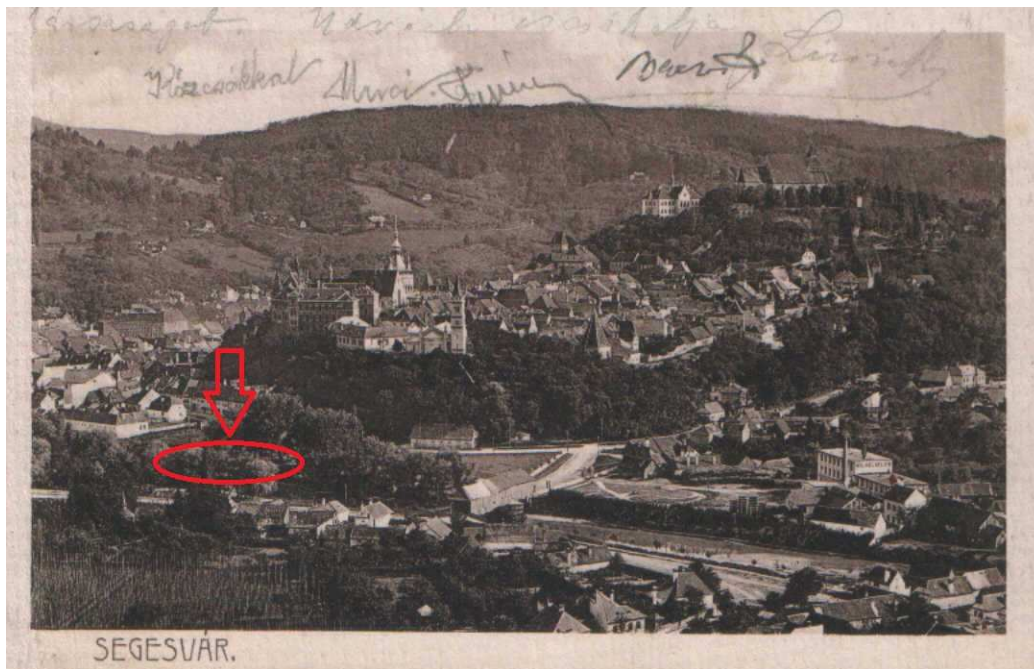
Vedere de pe Dealul Gării – începutul sec. XX

Plan de la începutul sec. XX

Pentru relocarea/strămutarea monumentului generalului prinț SKARIATIN, în urma demersurilor întreprinse de Primăria Municipiului Sighișoara pe lângă Ambasada Federației

Ruse la București, a fost ales în grabă locul pe care odinioară exista bustul lui Ilarie Chendi, amplasament cu acces din aleea ce traversează parcul. Considerăm că amplasarea monumentului într-un spațiu verde profilându-se pe un gard de lemn ce este situat la limita nordică a parcului și orientat cu fața către blocurile din strada Andrei Saguna ar condamna bătrâna statuie la un nou anonim. Locul unde ar fi urmat să fie amplasată se află sub o vegetație arborescentă înaltă populată de stoluri de ciori ale căror excremente acide ar putea periclita în continuare și ar accentua starea de degradare atât din punct de vedere fizico chimic cât și din punct de vedere estetic. În plus, pentru a-l face vizitabil, mai este nevoie de tăierea câtorva elemente de vegetație de medie și mică înălțime.

Vedere de la începutul sec. XX

În concluzie, propunem ca monumentul să fie deplasat cu circa 6 m spre limita de Est a parcului, cu un acces direct din trotuarul străzii Nicolae Titulescu și retras cu 2,5 m față de acesta. În acest fel monumentul va fi ușor de perceput și va deveni o prezență prestigioasă în cadrul urban și natural, putând fi perceput de pe 3 laturi, din stradă și de pe cele 2 alei laterale, profilându-se pe fondul verde al parcului. În plus, orientarea leului cu fața către răsărit capătă o încărcătură simbolică deosebit de importantă. Astfel, Leul ca simbol al jertfei PRINȚULUI GENERAL SKARIATIN ar trebui să privească spre Răsărit, unde este situată câmpia de la Albești, locul unde printul și-a dat viața și spre „Maica Rusia”, țara lui de origine.

DESCRIERE, STARE DE CONSERVARE/DEGRADARE

Leul, care doarme pe un soclu de piatră, sculptat în stil neogotic, este opera din 1852, a sculptorului austriac Johann Meixner. Acesta era originar din Boemia (Cehia) și se născuse la 31 ianuarie 1819 la Rothflos (sau **CERVENY POTOK** în limba cehă). El studiază la Academia de Arte Frumoase, din Viena (1841) și la Roma între 1847 – 1848 și 1854 – 1855. Se poate deduce de aici că între cele două perioade de studii de la Roma (1848 – 1854) realizează probabil mai multe lucrări între care și pe cea a monumentului dedicat generalului prinț Skariatin în 1852. Este de presupus că primise comanda realizării acestui monument probabil în 1851 sau 1852; moartea lui Skariatin survenind în 1849. Între 1865 – 1868 face parte din grupul de artiști care au lucrat la ”*Künstlerhaus Wien*”, situată pe Karlsplatz în apropiere de Ringstrasse, lângă Musikverein.

O parte dintre lucrările sale, care fac tranziția de la Clasicismul târziu (Spätklassizismus) la Istorism (Historismus), pot fi găsite pe Wiener Ringstraße. În 1865 el a realizat pentru Sala generalilor din Muzeul de istorie militară (Feldherrenhalle des Heeresgeschichtlichen Museums) bustul în mărime naturală a lui Johann von Aldringen. Fântâna Danubius din Piața Albertina, o statuie a lui Maximilian I împăratul Mexicului, alta a marșalului Radetzky, a compozitorului Frantz Liszt sau a poetului Friedrich Schiller, toate în Viena, aparțin deasemenea lui J. Meixner.

La Sighișoara, artistul a așezat un leu dormind peste un sarcofag de piatră, sculptat cu basorelieful neogotic și împodobit cu elemente decorative florale, insemne heraldice militare, statui simbolizând îngeri și inscripții, toate turnate în bronz. J. Meixner a murit la 23 august 1872, la Gleichenberg din landul Stiria, în Austria.

La monumentul comandat de Corpul Transilvan al Armatei Austriece, sprijinit de Țarul Nicolae I și Împăratul Franz Josef, pentru realizarea monumentului comemorativ dedicat prințului general Skariatin, sculptorul apelează la o compoziție formată dintr-o statuie simbolizând un leu dormind întins pe un sarcofag.

Soclu este realizat din plăci de piatră sculptată și este împărțit în nouă (9) câmpuri separate prin nervuri neogotice în basorelief și terminate la partea superioară cu arcaturi trilobate, având terminațiile din ax în arc frânt. Cele nouă câmpuri sunt dispuse pe soclu astfel: câte trei pe laturile lungi de est și de vest, una pe panoul frontal nordic, și două pe latura scurtă de la sud formând de fapt un panou bipartit. Acestea încadrau probabil cele două steme: cea imperială austriacă și cealaltă a imperiului țarist. Câmpurile de pe părțile laterale ale soclului sunt inegale ca lățime; cel central mai lat, are aproximativ 90 cm și este încadrat de alte două laterale mai înguste de aproximativ 50 cm. Panoul frontal dinspre nord are o lățime de aproximativ 80 cm la fel ca și cel bipartit posterior de la sud. Înălțimea panourilor este de aproximativ 1 m, iar nervurile gotice ce separă între ele câmpurile sunt groase cam de 12 cm, cele marginale au însă grosime de 20 cm și profunzimea de 7 cm. Ele se sprijină la partea inferioară pe socluri prismatice cu teșitură înalte de aproximativ 15 cm.

Pe verticală, soclul are trei registre:

- O bază formată dintr-o plintă cu muluri în retragere de factură neoclasică
- O zonă mediană, partiționată în câmpuri (panouri) în retragere, separate prin nervuri de inspirație neogotică, sculptată în basorelief. Nervurile au fețele plane, late de 6 cm, și marginile scobite în sfert de cerc cu raza de 3 cm. La partea superioară, aceste nervuri formează terminații trilobate, cu lobul central în formă de acoladă
- O cornișă puternică, decorată cu muluri neoclasiche, ieșită în consolă, cca. 18 cm, care susține un acoperiș în patru ape, cu pantă mică, de cca. 20%, tot din piatră. Peste acesta este așezată statuia, formată dintr-o bază prismatică cu teșitură pe care stă întins un leu adormit. Cornișa este formată la rândul ei din patru piese; două pe laturile scurte și două pe laturile lungi. Cele de pe laturile scurte au decorația întoarsă în unghi drept, pentru a face racordarea cu cele laterale în câmp. Cornișa din partea frontală (de pe latura nordică) a fost dislocată și prelevată, găsindu-se în momentul de față în curtea Primăriei Municipiului Sighișoara.

Statuia este o piesă monolită, și compozițional este formată dintr-o bază compusă, pe care este figurat silueta unui leu adormit. Baza este paralelipipedică și se termină la partea superioară cu teșituri în patru ape. Statuia leului, sculptată cu foarte mare acuratețe în ceea ce privește detaliile, emană multă liniște prin atitudinea animalului, care depășește cu labele din față și coada, conturul teșit al bazei prismatice. Așa cum poate fi văzut în cele două gravuri și două fotografii de epocă de la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, împrejurul soclului exista un fel de trotuar, puternic înclinat (aproximativ 20 %), apreciat ca având o lățime pe contur de aproximativ 80 cm și placat cu dale de piatră.

Dimensiunile monumentului

- Dimensiunile bazei soclului **3,00x1,70 m**
- Dimensiunile soclului în dreptul panourilor **2,50x1,15 m**
- Dimensiuni în dreptul cornișei **2,85x1,50 m**
- Baza statuii **1,95x0,60 m**
- Dimensiunile platformei trotuar **80 cm** de jur împrejurul bazei, ~ **4,60x3,30 m**
- Înălțimea totală de la sol a soclului sarcofag ~ **2 m**
- Înălțimea bazei profilate ~ **35 cm**
- Înălțimea panourilor de câmp ~ **1,15 m**
- Înălțimea cornișei profilate ~ **18 cm**
- Înălțimea cornișei cu acoperișul din piatră al soclului până la baza statuii ~ **30 cm**
- Baza paralelipipedică a statuii ~ **15 cm**
- Înălțimea teșiturii bazei **10-12 cm** (variabil)
- Înălțimea totală a statuii (leul împreună cu baza) ~ **60 cm** (variabil după formă)

Degradari

Asa cum reiese din examinarea la fata locului cu prilejul realizarii relevului de degradari prezentat in documentarul fotografic monumentul prezinta o avansata stare de degradare.

Cauzele care au adus opera de arta in stadiul actual sunt factori fizici, chimici, biologici si mai ales factorul agresiv uman. Mai ales dupa anul 2000 au fost furate pentru a fi **valorificate** toate elementele turnate in bronz: stemele imperiale, inscriptiile in limbile rusa si germana, decoratiunile florale, insemnele heraldice militare si cele doua statui reprezentand ingeri ce flancau inscriptia in limba rusa.

Odata cu extragerea (spolierea) elementelor metalice s-au produs grave stricaciuni ale placajului din piatra al soclului si s-au afectat prin ciobire profilaturile bazei soclului si cornisei. Tot datorita factorului uman agresiv si inconstient au aparut zgarieturi si cioplituri in baza statuii , continand numele unor ilustri necunoscuti menite sa atraga dezaprobarea unei societati civilizate. Una din pietrele care formeaza cornisa de pe latura frontal-nordica a fost dislocata, recuperata si dusa spre pastrare in parcare primariei. De asemeni placajul de piatra din locul in care lipseste cornisa prezinta urme de dislocare violenta (cu cca 10 cm) prin extragerea scoabelor de fier care legau placile placajului la colturi.

Tot cu prilejul masuratorilor pentru relevu din luna iulie 2015 s-a recuperat prin bunavointa unui localnic, vecin cu monumentul, jumătate din inscriptia in limba germana, turnata in bronz, avand dimensiunile de 43x40x0.8 cm, care a fost predata la compartimentul de urbanism disciplina in constructii si patrimoniul UNESCO din primaria Municipiului Sighisoara. In urma celor constatate subsemnatul sef de proiect am inaintat adresa nr. 19765/27.08.2015 prin care solicitam luarea de urgenta a unor masuri de **protejare a lucrarii (monumentului) prin realizarea unei cutii de protectie balotata din lemn**, care sa asigure securitatea operei de arta pana la demararea lucrarilor de relocare si restaurare in vederea stoparii, vandalizarii si furtului.

In concluzie monumentul este grav avariat prezentand decupaje, lacune ale elementelor decorative, ciobituri, fisuri ale imbinarilor, escoriatii ale suprafetelor pietrei de placaj, atacuri microbiologice, colonii de muschi si licheni la baza soclului si mai ales pe fata sa nordica. Extragerea cornisei de pe latura nordica si fenomenul de capilaritate combinat cu ciclurile de inghet/dezghet au dus la friabilizarea miezului din zidarie de caramida sub placajul din piatra, din care este construit soclul.

Astfel sunt absolut necesare masuri urgente de desfacere si mutare a monumentului intr-o zonain care sa fie protejat si pazit si unde sa poate fi vizitat. Acest lucru nu poate fi realizat fara a se intreprinde lucrari de restaurare stiintifica si punere in valoare in conformitate cu normele nationale si europene in domeniu.

Fragment placa bronză, inscripție în limba rusa

Fragment placa bronză, inscripție în limba germana

DEVIZUL OBIECTULUI
Lucrari propuse - varianta 1
MUTARE/STRAMUTARE MONUMENT GENERAL SKARIATIN - MUNICIPIUL SIGHISOARA

In lei/euro la cursul

4,4128 lei/euro din data de 06.01.16

TVA = 20,00%

Nr. crt.	Denumirea capitolelor de cheltuieli	Valoarea pe categorii de lucrari fata TVA	
		RON	EURO
1	Obiect lucrari reparatii la cladirea existenta		
	Restaurare statuie	131399,19	29776,83
	• desfacere elemente piatră și transport	33236,29	7531,79
	• consolidare și restaurare elemente piatră	0,00	0,00
	• montare statuie	98162,90	22245,04
	Propunere stela comemorativa	19048,57	4316,66
	Piatra calcar	15000,00	3399,20
	TOTAL I (fara TVA)	165447,76	37492,69
	20,00%	33089,55	7498,54
	TOTAL I (cu TVA)	198537,31	44991,23
2	Montaj		
	Montaj utilaje si echipamente	0,00	0,00
	TOTAL II (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL II (cu TVA)	0,00	0,00
3	Procurare		
	Utilaje si echipamente tehnologice	0,00	0,00
	Utilaje si echipamente de transport	0,00	0,00
4	Dotari	0,00	0,00
	TOTAL III (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL III (cu TVA)	0,00	0,00
	Total I+II+III (fara TVA)	165447,76	37492,69
	20,00%	33089,55	7498,54
	Total deviz pe obiect cu TVA	198537,31	44991,23

In devizul obiect nu a fost inclusa restaurarea elementelor din piatra, in valoare de 641.536 lei fara TVA.

DEVIZUL OBIECTULUI
Lucrari propuse - varianta 2
MUTARE/STRAMUTARE MONUMENT GENERAL SKARIATIN - MUNICIPIUL SIGHISOARA

In lei/euro la cursul

4,4731 lei/euro din data de 17.04.16

TVA = 20,00%

Nr. crt.	Denumirea capitolelor de cheltuieli	Valoarea pe categorii de lucrari fata TVA	
		RON	EURO
1	Obiect lucrari reparatii la cladirea existenta		
	Restaurare statuie	119112,50	26628,62
	• desfacere elemente piatră și transport	26010,83	5814,95
	• consolidare și restaurare elemente piatră	0,00	0,00
	• montare statuie	93101,67	20813,68
	Propunere stela comemorativa	19683,33	4400,38
	Piatra calcar	15000,00	3353,38
	Elemente bronz	76333,33	90000,00
	TOTAL I (fara TVA)	230129,17	151011,01
	20,00%	46025,83	30202,20
	TOTAL I (cu TVA)	276155,00	181213,21
2	Montaj		
	Montaj utilaje si echipamente	0,00	0,00
	TOTAL II (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL II (cu TVA)	0,00	0,00
3	Procurare		
	Utilaje si echipamente tehnologice	0,00	0,00
	Utilaje si echipamente de transport	0,00	0,00
4	Dotari	0,00	0,00
	TOTAL III (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL III (cu TVA)	0,00	0,00
	Total I+II+III (fara TVA)	230129,17	151011,01
	20,00%	46025,83	30202,20
	Total deviz pe obiect cu TVA	276155,00	181213,21

In devizul obiect nu a fost inclusa restaurarea elementelor din piatra, in valoare de 641.536 lei fara TVA.

DEVIZUL OBIECTULUI
Lucrări propuse - varianta 3
MUTARE/STRAMUTARE MONUMENT GENERAL SKARIATIN - MUNICIPIUL SIGHISOARA

In lei/euro la cursul

4,5217 lei/euro din data de 06.01.16

TVA = 20,00%

Nr. crt.	Denumirea capitolelor de cheltuieli	Valoarea pe categorii de lucrări fata TVA	
		RON	EURO
1	Obiect lucrări reparatii la cladirea existenta		
	Restaurare statuie	131399,19	29059,69
	• desfacere elemente piatră și transport	33236,29	7350,40
	• consolidare și restaurare elemente piatră	0,00	0,00
	• montare statuie	98162,90	21709,29
	Propunere stela comemorativa	19048,39	4212,66
	Patra calcar	15000,00	3317,34
	Elemente bronz	260000,00	57500,50
	TOTAL I (fara TVA)	410447,58	90772,85
	20,00%	82089,52	18154,57
	TOTAL I (cu TVA)	492537,10	108927,42
2	Montaj		
	Montaj utilaje si echipamente	0,00	0,00
	TOTAL II (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL II (cu TVA)	0,00	0,00
3	Procurare		
	Utilaje si echipamente tehnologice	0,00	0,00
	Utilaje si echipamente de transport	0,00	0,00
4	Dotari	0,00	0,00
	TOTAL III (fara TVA)	0,00	0,00
	20,00%	0,00	0,00
	TOTAL III (cu TVA)	0,00	0,00
	Total I+II+III (fara TVA)	410447,58	90772,85
	20,00%	82089,52	18154,57
	Total deviz pe obiect cu TVA	492537,10	108927,42

In devizul obiect nu a fost inclusa restaurarea elementelor din piatra, in valoare de 641.536 lei fara TVA.

DG

DEVIZ GENERAL**MUTARE/STRAMUTARE MONUMENT GENERAL SKARIATIN****MUNICIPIUL SIGHISOARA****VARIANTA 2**

In lei/euro la cursul

4,4731 lei/euro din data de

17.04.16

TVA = 20,00%

Nr. crt.	Denumirea capitolelor si subcapitolelor de cheltuieli	Valoare (fara TVA)		TVA	Valoare (inclusiv TVA)	
		Lei	Euro	Lei	Lei	Euro
1	2	3	4	5	6	7
CAPITOLUL 1						
Cheltuieli pentru obtinerea si amenajarea terenului						
1,1	Obtinerea terenului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1,2	Amenajarea terenului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1,3	Amenajari pentru protectia mediului si aducerea la starea initiala	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total CAPITOLUL 1		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CAPITOLUL 2						
Cheltuieli pentru asigurarea utilitatilor necesare obiectivului						
Total CAPITOLUL 2		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
CAPITOLUL 3						
Cheltuieli pentru proiectare si asistenta tehnica						
3,1	Studii de teren	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3,2	Taxe pentru obtinerea de avize, acorduri si autorizatii	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.1	Taxa AC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2	Taxa aviz ISC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.3	Taxa Casa Constructorului 0,5% din C+M	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3,3	Proiectare si inginerie	62530,00	13979,12	12506,00	75036,00	16774,94
3.3.1	SF	19530,00	4366,10	3906,00	23436,00	5239,32
	PT + DE	28000,00	6259,64	5600,00	33600,00	7511,57
3.3.2	Proiectare componente artistice	15000,00	3353,38	3000,00	18000,00	4024,05

DG

3.4	Organizarea procedurilor de achizitie	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.5	Dirigintie santier	3451,94	771,71	690,39	4142,33	926,05
3.6	Asistenta tehnica	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total CAPITOLUL 3		65981,94	14750,83	13196,39	79178,33	17701,00
CAPITOLUL 4						
Cheltuieli pentru investitia de baza						
4,1	Constructii si instalatii	230129,17	51447,36	46025,83	276155,00	61736,83
Total CAPITOLUL 4		230129,17	51447,36	46025,83	276155,00	61736,83
CAPITOLUL 5						
Alte cheltuieli						
5.1	Organizare de santier	3451,94	771,71	690,39	4142,33	926,05
	5.1.1. Lucrari de constructii	2934,15	655,95	586,83	3520,98	787,14
	5.1.2. Cheltuieli conexe organizarii santierului	517,79	115,76	103,56	621,35	138,91
5.2	Comisioane, cote, taxe, costul creditului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5.3	Cheltuieli diverse si neprevazute	29611,11	6619,82	5922,22	35533,33	7943,78
Total CAPITOLUL 5		36514,99	8163,24	7303,00	43817,98	9795,89
CAPITOLUL 6						
Cheltuieli pentru probe tehnologice si teste si predare la beneficiar						
6,1	Pregatirea personalului de exploatare	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6,2	Probe tehnologice si teste	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total CAPITOLUL 6		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL GENERAL		332626,09	74361,42	66525,22	399151,31	89233,71
Din care C+M		233063,31	52103,31	46612,66	279675,98	62523,97

SC.GEMAEL IMPEX SRL
4300 Targu Mures str.Paringului Nr.8/11
J.26-1304/94 CF.R-6564181 tel/fax:0265-266402

PAGINA DE TITLU

**DENUMIREA LUCRĂRII: STUDIU GEOTEHNIC PT.MODERNIZAREA
RETELE STRADALE SI PIETONALE CARTIER
ANDREI SAGUNA MUN.SIGHISOARA.**

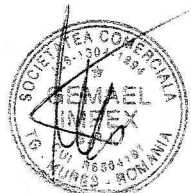
BENEFICIAR: SC.PRO ATRIUM SRL CLUJ NAPOCA

ÎNTOCMIT : SC.GEMAEL IMPEX SRL , TG.MURES

**Data: 27.12.2007
Târgu Mures**

SC.GEMAEL IMPEX SRL
4300 Targu Mures str.Paringului Nr.8/11
J.26-1304/94 CF.R-6564181 tel/fax:0265-266402

LISTA DE SEMNATURI

Nr. crt.	Numele si Prenumele	Funcția	Semnatura
1.	Magyari Gy.Karoly	patron	
2.	msc.geol.Magyari Gy.Karoly	sef studiu	

Data:
Târgu Mures

MEMORIU TEHNIC

la "Studiu geotehnic pentru modernizarea rețelei stradale si pietonale cartierul Andrei Șaguna, municipiul Sighișoara"

I. INTRODUCERE

Prezentul studiu geotehnic, s-a întocmit conform contract nr.705/2007 cu S.C.PRO ATRIUM S.R.L. CLUJ NAPOCA în calitate de beneficiar studiului geotehnic pentru stabilirea condițiilor de fundare privind proiectul de modernizarea a rețelei stradale- pietonale cartier Andrei Șaguna, municipiul Sighișoara propus conform planului de situație anexat scara 1 : 2.000.

Investigarea traseului propus s-a stabilit în comun acord cu beneficiarul studiului care constă din execuția a 11.buc. foraje/sondaje geotehnice pentru identificarea structura carosabilului existent si stratificației locale, deasemenea din prelevări de probe sol pentru determinarea principalelor caracteristici geotehnice pe categorii de strat a patului de drum până la 2,0 m adâncime .Elaborarea studiului geotehnic este conform recomandărilor Eurocode 7 și a normativelor românești existente, deasemenea au fost refolosite și unele date tehnice din lucrările de specialitate executate anterior, din apropierea zonei cercetate.

Amplasamentul traseului cercetat se găsește în intravilanul municipiului Sighișoara, în partea central nordică a municipiului reprezentând străzile din cartierul Andrei Șaguna.

II. DATE GENERALE

2.1. Morfologia regiunii

Din punct de vedere morfologic, perimetrul amplasamentului se găsește pe foia Sighișoara, regiune din subunitatea morfologică Podișul Târnavelor, în partea sud estică a depresiunii Transilvaniei, zona colinară întretăiată de cursul mediu al râului Târnava Mare, care traversează dinspre nord est spre sud vest. În general morfostructurile locale sunt caracterizate cu versanți înalte, uneori abrupte, cu treceri treptate spre zone de terase încadrându-se în general în categoria condiții geomorfologice complicate.

Perimetrul traseului studiat se găsește în terasa inferioară al râului Târnava Mare, caracterizat cu un relief lin fără fragmentări sau denivelări deosebite, specifice pentru zona lunca locală în această parte, teren amenajat.

2.2. Geologia regiunii

În conformitate cu morfologia regiunii Sighișoara, se disting două mari litologii distincte ca vârstă și de natură. Categoria rocilor masive, supraconsolidate care apar și la zi sunt rocile: marne vineții, argile marnoase cu intercalații nisipoase - grezoase, masive grezoase de vârstă sarmațiană, după care urmează stratificații mai tinere, de vârstă cuaternară.

Aceste depozite sunt alcătuite din roci aluvionare fine – grosiere constituite din nisipuri și pietrișuri, care apar în lunca și terasa Târnavei Mari, iar în zona de contact cu versanți întâlnim pe arii restrânse depozite deluviale lenticulare nisipoase – prăfoase, măloase umede slab consolidate, moi, saturate.

Această stratificație caracteristică se interceptează prin forajele/sondajele recent executate, pe care le vom reda în detaliu la capitolul III. (Condiții geologice).

2.3. Considerații hidrogeologice

În conformitate cu morfologia locală, factorul hidrogeologic principal în zonă îl constituie râul Târnava Mare care întretaie perimetrul dinspre est spre direcția nord vest, cu rol de colector major a apelor de suprafață din regiune. Formează în această parte zona de luncă și de terase dezvoltate, cu bogate acumulări a apelor freatice, care sunt cantonate în formațiunile aluvionare fine – grosiere, în medie urmând grosimea aluvionarul local. La aceste structuri acvifere se mai adaugă prezenta apelor subterane cantonate în lentile nisipoase prăfoase (deluviale) în baza versanților, caracterizate cu acumulări reduse, fiind influențate direct de evoluția precipitațiilor locale.

În general la capitol de chimism apele subterane din regiune nu prezintă, agresivității depășite conform STAS 3349/1 – 83 față de betoane și metale.

III. CONDIȚII TEHNICE – GEOLOGICE ȘI HIDROGEOLOGICE

3.1. Condiții tehnice – geologice

Conform temei de proiectare pe traseul studiat au fost executate 11 buc. sondaje de relevee respectiv 11 buc. foraje geotehnice în sistem uscat, semimecanic prin care pînă la adîncimea de cercetare s-a interceptat următoarea structură caracteristică a carosabilului existent și stratificație a patului de drum pînă la 2,0 m adîncime :

F.1/S.1

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 1,40 m	umplutură grosieră
1,40 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.2/S.2

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,60 m	umplutură grosieră
0,60 – 1,80 m	praf nisipos slab argilos galben
1,80 – 2,00 m	nisip fin prăfos galben

F.3/S.3

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,40 m	umplutură grosieră
0,40 – 1,70 m	praf nisipos argilos galben
1,70 – 2,00 m	nisip fin prăfos galben

F.4/S.4

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton

0,20 – 0,40 m	umplutură grosieră
0,40 – 0,90 m	praf nisipos argilos galben
0,90 – 2,00 m	nisip fin prăfos galben, cu rar pietriș mic

F.5/S.5

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,70 m	umplutură grosieră
0,70 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.6/S.6

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,60 m	umplutură grosieră
0,60 – 1,30 m	praf nisipos argilos galben, cu rar pietriș mic
1,30 – 2,00 m	nisip fin prăfos galben, cu rar pietriș mic

F.7/S.7

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 1,20 m	umplutură grosieră
1,20 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.8/S.8

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,50 m	umplutură grosieră
0,50 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.9/S.9

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,15 – 0,70 m	umplutură grosieră
0,70 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.10/S.10

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,70 m	umplutură grosieră
0,70 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

F.s/S.s

0,00 – 0,05 m	asfalt
0,05 – 0,20 m	beton
0,20 – 0,50 m	umplutură grosieră
0,50 – 2,00 m	praf nisipos argilos galben

umplutura grosieră : pietris,macadam cu nisip

3.2. Principalele caracteristici fizici – geotehnici

Pentru stabilirea principalelor caracteristici fizici geotehnice și granulometrice, din probele prelevate privind patul de drum, au fost determinate următoarele valori pe categorie de strat:

praf nisipos argilos galben

Termen fizici granulometrici	Unitatea de măsură	Valori minime, maxime și medii		
		minim	maxim	medie
w (umiditate)	%	16,70	28,24	20,73
I _p (indice de plasticitate)	%	15,91	29,23	19,99
I _c (indice de consistență)	-	0,60	0,90	0,74
e (indice de porozitate)	-	0,56	0,81	0,64
γ (greutate volumetrică)	g/cm ³	2,03	2,08	2,07
Argilă	%	15,00	24,00	17,50
Praf	%	42,00	59,00	48,25
Nisip	%	27,00	41,00	33,50
Pietriș	%	0,00	7,00	0,75

nisip fin prăfos galben

Termen fizici granulometrici	Unitatea de măsură	Valori minime, maxime și medii		
		minim	maxim	medie
w (umiditate)	%	17,44	23,83	20,71
I _p (indice de plasticitate)	%	8,06	20,90	14,95
I _c (indice de consistență)	-	0,46	0,84	0,73
e (indice de porozitate)	-	0,56	0,69	0,65
γ (greutate volumetrică)	g/cm ³	1,98	2,08	2,05
Argilă	%	4,00	12,00	8,50
Praf	%	23,00	44,00	31,25
Nisip	%	49,00	65,00	58,50
Pietriș	%	7,00	10,00	4,25

3.3. Condiții hidrogeologice

În conformitate cu morfologia locală, amplasamentul este localizat în zona de luncă (terasa inferioară) pe malul stâng a văii râului Târnava Mare, caracterizat prin acumulări bogate a apelor freatice al cărui nivele piezometrice în perioada de execuție a forajelor, nu sunt interceptate până la adâncimea de cercetare.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Luând în considerare datele recent obținute în urma lucrărilor de investigații de teren și laborator, se pot aprecia următoarele aspecte generale privind structura carosabilului și patului de drum pe traseul studiat:

- structura carosabilului întâlnită în cele 11 sondaje are în general caracter uniform care se prezintă următoarea repartitie pe verticala săpăturilor :

0,00 – 0,05 m – asfalt

0,05 - 0,20 m - beton

0,20 - 0,40/1,40 m – umplutură grosieră(excepție zona F.1 unde avem grosimea maximă 1,40 m)

- în continuare după complexul de umplutura carosabilului urmează patul de drum alcătuit din stratul de praf nisipos argilos,galben caracterizat cu I_c (indice de consistență) medie 0,74 , I_p (indice de plasticitate) medie 19,99 % și e (indice de porozitate) medie 0,64, strat din categoria terenurilor medii de fundare,continuuind cu stratul de nisip fin prăfos galben avînd $I_c = 0,73$, $I_p = 14,95$ % și $e = 0,65$ (valori medii) strat cu stare de indesare medie,tot din categoria terenurilor de fundare medii.

- din punct de vedere a modului de prezență a apei subterane în zona de amplasament, apa subterană nu apare până la adâncime de cercetare, deci nu este necesar în timpul amănărilor sau săpăturilor prevederea epuizmente și drenaje a apei subterane până la 2,0 m adâncime;

- lucrările de modernizare propuse conform H.G. 766/1997, anexa 2, se încadrează în categoria de importanță normală.

- ceea ce privește vecinătățile, după modul de realizare a excavațiilor, a epuizmentelor (dacă este cazul) și a lucrărilor de infrastructură aferente clădirii, care ar putea afecta construcțiile și rețelele subterane aflate în vecinătate, zona de amplasament se caracterizează cu risc moderat ale unor degradări ale construcțiilor și a rețelelor învecinate;

Conform factorilor de mai sus enumerate, zona amplasamentului se caracterizează cu un risc geotehnic redus, încadrându-se în Categoria Geotehnică nr.1.

În contextul datelor de mai sus în zona de amplasament, cu respectarea adâncimii de îngheț a regiunii (0,90/1,00 m) se pot funda pe traseul cercetat conform STAS 3300/2-85 în următoarele condiții:

- **pentru fundații de mică adâncime, până la 2,00 m** după stratul de umplutură unde apare stratul de praf nisipos argilos galben se va funda cu presiuni convenționale de calcul unde,

$$P_{conv} = 225 \text{ kPa}$$

- iar în zonele unde apare direct stratul de nisip fin prăfos galben se va funda cu ,

$$P_{conv} = 250 \text{ kPa}$$

Valorile presiunilor convenționale date pe categorie de strat, se referă la fundații a cărui lățime $B = 1,00$ m și adâncimea de fundare este $\bar{D} = 2,00$ m, de la cota terenului amenajat. Pentru lățimi de fundație mai mari de 1,00 m și adâncimea de fundare peste 2,00 m, presiunea convențională pe categorie de strat se recalculează cu relația:

$$P_{conv} = P_{conv} + C_b + C_d \text{ [kPa]}, \text{ unde}$$

- P_{conv} = presiunea convențională inițială pe categorie de strat [kPa];

C_b = corecția de lățime [kPa];
 C_d = corecția de adâncime [kPa];

În calculele de rezistență se va ține seama de grupa seismică a regiunii, care este grupa E, având indici seismici de calcul $K_S = 0,12$ și $T_C = 0,70$.

Pentru dimensionare sistem rutier conform PD 177-2001 în calcule se va adopta următoarele valori privind modulul de elasticitate dinamic pe tipurile de pământ întâlnite pînă la adîncimea de cercetare :

1. stratul de nisip fin prăfos : pământ cat.P3
valoarea modul de elasticitate dinamic $E_p = 65$ Mpa
coef.Poisson 0,30
2. stratul de praf nisipos, argilos : pământ cat.P4
val.modul de elasticitate dinamic $E_p = 80$ Mpa
coef.Poisson 0,35

Proiectantul de specialitate va fi anunțat din timp (înainte cu minim 3 zile) pentru fazele determinante (capitol teren fundare), iar în cazul 1

unor neconcordanțe față de studiul geotehnic, se va informa firma S.C. GEMAEL IMPEX S.R.L., pentru abordarea eventualelor investigații suplimentare privind terenul de fundare. Costul deplasării personalului de specialitate și analizele de laborator aferente terenului de fundare, va fi suportat de către executantul lucrării.

întocmit
msc. geol. Magyar Gy. Károly

Scara 1 : 2.000

● F.1 ... F.s – Foraje geotehnice; 15 – 21. decembrie. 2007
S.C. GEMAEL IMPEX S.R.L.

DOCUMENTAR FOTOGRAFIC

Titlu proiect:
Mutarea/Stramutarea
Monumentului GENERAL
SKARIATIN - Mun. Sighisoara

Beneficiar :
Primaria Municipiului
Sighisoara, jud. Mures

Vedere Nord-Est

Vedere Est

Vedere din strada Dumbravei Sud

Vedere ansamblu

Vedere Est

Vedere laterala Est

Vedere Leu de sus

Vedere Leu(statuie) Nord-Est

Vedere Leu Est

Vedere soculu Sud-Est

Vedere Nord

Vedere Nord-Est

Vedere Sud

Vedere Sud-Vest

Cornisa soclului din partea de Nord recuperata

Cornisa soclului din partea de Nord recuperata

Cornisa soclului din partea de Nord recuperata

Autorul si data constructiei

Degradari muluri baza soclu

Degradari muluri baza soclu

Degradari muluri baza soclu

Degradari si lacune modenatura baza soclu

Degradari si reparatii cu ciment soclu

Detaliu alcatuire monument placaj pe miez de caramida si statuia sculptata intr-un monolit

Detaliu alcatuire constructiva

Detaliu alcatuire monument placaj pe miez de caramida si statuia sculptata intr-un monolit

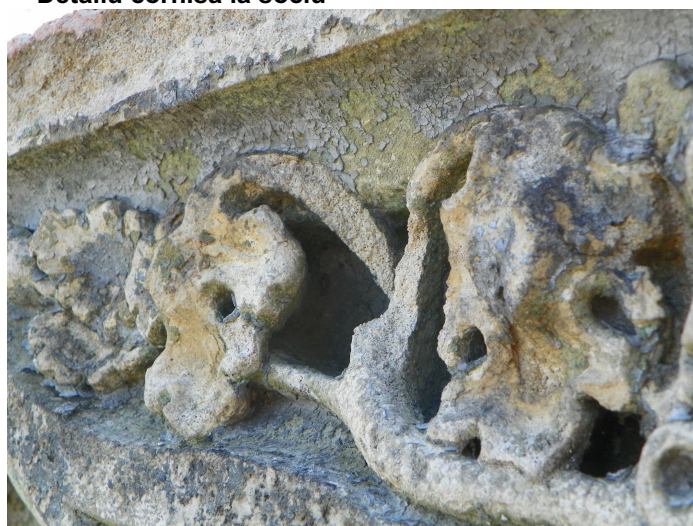
Detaliu baza soclu

Detaliu cornisa la soclu

Detaliu cornisa soclu

Detaliu decoratie florala soclu Sud

Detaliu decoratie panou soclu Sud

Detaliu imbinare elemente placaj cu scoabe metalice

Detaliu modenatura baza soclu

Detaliu muluri baza soclu

Detaliu modenatura baza soclu

Detaliu nervuri neogotice unde se vad gaurile de montaj ale decoratiei din bronz

Detaliu panou lateral

Detaliu panou median lateral

Detaliu panou Vest

Detaliu soclu imbinare registru median cu cornisa

**Fragment inscriptie in limba germana
turnata in bronz**

**Locul din care lipseste elementul de cornisa Nord
extras**

Muluri si lacune cornisa

Vedere statuie Est

Vedere statuie din spate

**Dislocarea pilcilor soclului in coltul de Nord-
Vest in urma unei tentative de furt**

Detaliu baza soclu

Detaliu de imbinare a elementelor constructive ale soclului

Detaliu de panou Sud-Est

Detaliu panou lateral Nord-Est

Dislocarea plăcilor soclului în colțul de Nord-Vest în urma unei tentative de furt

Vedere panou Vest

Vedere panou central Vest

Vedere panou lateral Vest

Amplasament propus cu acces din strada N. Titulescu

Elemente ale cadrului urban inconjurator

Elemente ale cadrului urban inconjurator

Elemente ale cadrului urban inconjurator

Vedere amplasament din parc spre strada N. Titulescu

Elemente ale cadrului urban inconjurator

Vedere amplasament propus dinspre str. N Titulescu

Vedere din axul amplasamentului spre zona verde de vis a vis